

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAHKAMASINING QARORI

20 21 yil « 20 » avgust

№ 531

Toshkent sh.

Божхона назорати остидаги товарларга нисбатан юк операцияларини амалга оширишга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Божхона маъмуриятчилигини ислоҳ этиш ва Ўзбекистон Республикаси давлат божхона хизмати органлари фаолиятини такомиллаштириш тўғрисида” 2020 йил 5 июнданги ПФ–6005-сон Фармони ижроси юзасидан, шунингдек, божхона маъмуриятчилигини ислоҳ этиш, божхона юк операцияларини амалга оширишни самарали тартибга солиш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қиласди:

1. Куйидагиларни назарда тутувчи **Божхона назорати остидаги товарларга нисбатан юк операцияларини амалга ошириш тартиби тўғрисидаги низом** 1-иловага мувофиқ тасдиқлансан:

божхона назорати остида етказилган товарлар бўйича юк операцияларини амалга ошириш тартиби;

божхона назорати остидаги товарлар бўйича амалга ошириладиган юк операцияларини назорат қилиш;

божхона омборларида товарлар ҳаракати тизими;

божхона омборида юк операцияларини амалга оширишда божхона омбори эгасининг ҳамда унинг ваколатли шахсининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари.

2. Белгилансинки:

а) қўйидаги товарларга нисбатан божхона омбори худудида ўтказиладиган юк операцияларида божхона органи мансабдор шахси иштирок этиши шарт:

қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ божхона худудига олиб кирилиши ва божхона худудидан олиб чиқилиши (муомаласи, фойдаланилиши ва тасарруф этилиши) тақиқланган ёхуд чекланган товарлар;

божхона омбори ҳисобланмайдиган жойга божхона омбори божхона режимида жойлаштирилиши кўзда тутилган товарлар;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҳужжатлари ёки Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари асосида бериладиган лицензиялар ва рухсатномалар бўйича экспорт-импорт қилинадиган маҳсус товарлар;

транзит тарзда олиб ўтиладиган товарлар;

харбий юклар, шу жумладан, қурол-ярог, харбий техника ва ўқ-дорилар, радиоактив материаллар;

инсонпарварлик ёрдами, техник кўмак сифатида ва грантлар ҳисобидан олиб кириладиган товарлар;

олиб кирилаётган Ўзбекистон Республикаси миллий валютаси, валюта қимматликлари;

хар қандай ҳолатдаги қимматбаҳо металлар ва қимматбаҳо тошлар ҳамда улардан ясалган буюмлар (хом (табиий) ва ишлов берилган шаклда, аффинланган, хом ашёлар, эритмалар, яrim тайёр маҳсулотлар, саноат маҳсулотлари, кимёвий бирикмалар, ломлар ва ишлаб чиқаришдан қолган чиқинди шаклида);

маданий бойликлар;

б) божхона омбори худудида ўтказиладиган юк операциялари лицензия талаблари ва шартлари асосида жиҳозланган видеокузатув тизими назорати остида божхона омбори эгаси ёки унинг ваколатли шахсининг бевосита иштирокида амалга оширилади;

в) божхона омбори эгаси ёки унинг ваколатли шахси божхона назорати остидаги товарлар ва (ёки) транспорт воситаларига нисбатан амалга ошириладиган юк операцияларида аниқлаган ҳар қандай тафовутлар ва номувофиқликлар тўғрисида божхона органини хабардор қиласин;

3. Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитаси:

а) божхона назорати остидаги товарларга нисбатан юк операцияларини мавжуд автоматлаштирилган ахборот тизимларида электрон бошқаришни жорий этиш ва ишга тушириш бўйича буюртмачи, шунингдек, кейинчалик ўз маблағлари ҳисобидан қўллаб-қувватловчи этиб белгилансин;

б) икки ой муддатда божхона назорати остидаги товарларга нисбатан юк ва бошқа операцияларни электрон бошқаришни жорий этиш бўйича техник хужжатни ишлаб чиқиб, ваколатли давлат органларида экспертизадан ўтказсин ҳамда қарор кучга киргунига қадар унинг ишга туширилишини таъминласин;

в) божхона омбори, эркин омбор ва бож олинмайдиган савдо дўкони фаолиятини лицензиялашда уларга жойлаштирилиши мумкин бўлган товарлар ҳажмидан келиб чиқиб, божхона тўловларини таъминлаш миқдорларини ошириш бўйича асослантирилган таклифларни бир ой муддатда Вазирлар Маҳкамасига киритсан.

4. Ўзбекистон Республикаси Хукуматининг 2-иловага мувофиқ айrim қарорларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритилсан.

5. Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитаси манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда ўзлари қабул қилган норматив-хуқуқий хужжатларни икки ой муддатда ушбу қарорга мувофиқлаштирулсан.

6. Мазкур қарор расмий эълон қилинган кундан эътиборан уч ой ўтгач кучга киради.

7. Ушбу қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг молия-иктисодиёт ва камбағалликни қисқартириш масалалари бўйича ўринbosари – иктисодий тараққиёт ва қамбағалликни қисқартириш вазири Ж.А. Кўчқоров ва Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитаси раиси М.Б. Азимов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикасининг
Бош вазири

А. Арипов

Вазирлар Маҳкамасининг
2021 йил 20 августдаги 531-сон қарорига
1-илова

**Божхона назорати остидаги товарларга нисбатан
юк операцияларини амалга ошириш тартиби тўғрисида
НИЗОМ**

1-боб. Умумий қоидалар

1. Ушбу Низом божхона назорати остидаги товарларга нисбатан юк операцияларини амалга ошириш тартибини белгилайди.

2. Мазкур Низомда қўйидаги асосий тушунчалар қўлланилади:

ахборот тизими – божхона назорати остидаги товарлар бўйича амалга ошириладиган маълум юк операцияларини қайд этиш, кузатиш, қайта ишлаш, электрон ҳисобини юритишга мўлжалланган божхона органларининг автоматлаштирилган ахборот тизими;

божхона назорати зonasи – Ўзбекистон Республикаси Божхона кодексига (кейинги ўринларда – Божхона кодекси) мувофиқ божхона худудининг божхона тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатларига риоя этилишини таъминлаш мақсадида ташкил қилинадиган, маҳсус ажратиб ва белгилаб қўйилган қисми;

божхона омбори худуди – божхона омбори ўрни ва унга бевосита туташ бўлган, лицензия талаблари ва шартларига кўра маҳсус ажратилган ҳамда белгилаб қўйилган божхона назорати зonasи ҳисобланадиган юк операциялари амалга ошириладиган худуд;

божхона омборининг ваколатли шахси – меҳнат шартномаси асосида божхона омбори (юридик шахс) манфаатларидан келиб чиқиб, унинг номидан ҳаракат қилувчи шахс;

ваколатли шахс – товар ва (ёки) транспорт воситаси эгаси ёки товарга ва (ёки) транспорт воситасига нисбатан божхона тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ ваколатларга эга бўлган ёхуд товар ва (ёки) транспорт воситаси эгаси номидан тегишли шартнома ёки ишончнома асосида иш кўрувчи шахс;

қайта юклash операцияси – божхона назорати остидаги товарларни бир транспорт воситасидан бошқа транспорт воситасига ёки ушбу транспорт воситасига қайта юклash (транспорт воситаси юк хонасини очмасдан қайта юклash бундан мустасно);

товарлар бўйича амалга ошириладиган бошқа операциялар – Божхона кодексига мувофиқ ташувчи, ваколатли шахс ва божхона омбори эгаси ёки унинг ваколатли шахси томонидан божхона назорати остидаги

товарлар ва (ёки) транспорт воситаларига нисбатан амалга ошириладиган операциялар, божхона органлари мансабдор шахслари томонидан амалга ошириладиган божхона операциялари бундан мустасно;

товарлар ҳаракати тизими – божхона омборларида божхона назорати остидаги товарларнинг муайян мақомга эга бўлган ҳолати ва ҳаракати кетма-кетлиги;

товарни етказиб беришнинг назорат ҳужжати – божхона ҳудуди бўйлаб божхона назорати остида ташиладиган товарлар ва транспорт воситалари тўғрисидаги маълумотларни ўз ичига олган, товар келиб тушадиган божхона органигача етказиб берилганлиги назоратини божхона органлари томонидан амалга ошириш учун зарур бўлган ҳужжат;

товарни чиқариб юбориш – божхона расмийлаштирувани якунловчи ва маълум қилинган божхона режими шартларидан келиб чиқиб товарлардан фойдаланишга ва (ёки) уларни тасарруф этишга руҳсат берилганлигини ифодаловчи божхона органларининг ҳаракати;

тушириш операцияси – божхона назорати остидаги товарларни қўйилган божхона идентификация воситаларини олиб ташлаган ҳолда транспорт воситасидан тусириш (қайта юклаш мақсадида транспорт воситаси юк хонасини очмасдан тусириш бундан мустасно);

юк операциялари – божхона назорати остида турган товарларни ва (ёки) транспорт воситаларини ташиш, юклаш, тушириш, қайта юклаш, уларнинг бузилган ўровларини тўғрилаш, уларни ўраш, қайта ўраш ва ташиш учун қабул қилиш.

3. Қуйидаги товарлардан ташқари бошқа товарларга нисбатан божхона омбори ҳудудида ўтказиладиган юк операцияларини божхона органи мансабдор шахсининг иштирокисиз амалга оширишга руҳсат берилади:

қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ божхона ҳудудига олиб кирилиши ва божхона ҳудудидан олиб чиқилиши (шунингдек, муомаласи, фойдаланилиши ва тасарруф этилиши) тақиқланган ёхуд чекланган товарлар;

божхона омбори ҳисобланмайдиган жойга божхона омбори божхона режимида жойлаштирилиши назарда тутилган товарлар;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҳужжатлари ёки Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари асосида бериладиган лицензиялар ва руҳсатномалар бўйича экспорт-импорт қилинадиган маҳсус товарлар;

транзит тарзда олиб ўтиладиган товарлар;

ҳарбий юклар, шу жумладан, қурол-яроғ, ҳарбий техника ва ўқ-дорилар, радиоактив материаллар;

инсонпарварлик ёрдами, техник кўмак сифатида ва грантлар ҳисобидан олиб кириладиган товарлар;

олиб кирилаётган Ўзбекистон Республикаси миллий валютаси, валюта қимматликлари;

ҳар қандай ҳолатдаги қимматбаҳо металлар ва қимматбаҳо тошлар ҳамда улардан ясалган буюмлар (хом (табиий) ва ишлов берилган шаклда, аффинланган, хом ашёлар, эритмалар, ярим тайёр маҳсулотлар, саноат маҳсулотлари, кимёвий бирикмалар, ломлар ва ишлаб чиқаришдан қолган чиқинди шаклида);

маданий бойликлар.

4. Ўзбекистон Республикаси божхона ҳудудига олиб кирилган божхона назорати остидаги товарлар ортилган транспорт воситалари божхона омбори ҳудудига етказилади.

Транспорт турига қараб, бевосита божхона омборига етказиб бериш имкони бўлмаганда, товарлар автотранспорт воситалариға қайта юкланган ҳолда божхона омбори божхона режимига жойлаштиришга рухсат берилган товарларни божхона омбори ҳудудига етказиш талаб этилмайди.

Божхона назорати зonasига етказилиб йигирма тўрт соат ичидаги чиқариб юборилган, шунингдек, божхона омбори ҳисобланмайдиган жойда турган ҳолда божхона омбори божхона режимига жойлаштиришга рухсат берилган товарларни божхона омбори ҳудудига етказиш талаб этилмайди.

5. Божхона режимига жойлаштирилмаган божхона назорати остидаги товарларнинг юк операцияларини амалга ошириб қабул қилинган ҳолатида тўлиқ сақланишини таъминлаш учун куйидагилар жавобгар ҳисобланади:

божхона назорати остида ташладиган товарлар божхона омбори эгаси ёки ваколатли шахс томонидан қабул қилиб олингунга қадар – ташувчи;

божхона назорати остида ташладиган товарлар туширилиб, бошқа транспорт воситалариға қайта ортилганда – ушбу товарларни божхона назорати остида бундан буён ташиш учун қабул қилиб олган ташувчи;

товарлар божхона омбори ҳудудига қабул қилиб олинган пайтдан бошлаб чиқариб юборилгунга қадар – божхона омбори эгаси ёки унинг ваколатли шахси;

товарларни божхона омбори ҳисобланмайдиган жойга жойлаштиришга рухсат берилган вақтдан бошлаб чиқариб юборилгунга қадар – товарларни бундай жойларга жойлаштирган шахс;

божхона назорати остидаги товарлар ортилган транспорт воситалари божхона назорати зonasига жойлаштирилганда – божхона назорати зonasига жавобгар шахс.

6. Товарлар бўйича амалга ошириладиган юк ва бошқа операцияларда товарларнинг Ташқи иқтисодий фаолият товар номенклатураси кодининг ўнта

белгили даражаси ўзгариши билан боғлиқ хусусиятлари ва сифат кўрсаткичлари ўзгармаслиги лозим.

7. Агар амалга ошириладиган операциялар товарларнинг кейинги божхона назоратини амалга ошириш имкони бўлмаслигига олиб келса, божхона органи ушбу товарлар бўйича юк ва бошқа операцияларни амалга оширишни тақиқлашга ҳақли.

8. Божхона назорати остида етказилган товарлар бўйича юк операциялари ушбу Низомга 1-иловадаги схемага мувофиқ амалга оширилади.

2-боб. Божхона назорати остида етказилган товарлар бўйича юк операцияларини амалга ошириш

9. Товарлар божхона омборига етказиб берилгач, божхона омбори эгаси ёки унинг ваколатли шахси транспорт воситаларининг товарлар ортилган юк бўлимлари ва унга қўйилган божхона идентификация воситаларини товарларнинг кузатув ҳужжатлари ҳамда товарни етказиб бериш назорат ҳужжатида кўрсатилган маълумотлар асосида кўздан кечиради.

Кўздан кечириш божхона идентификациялаш воситалари мавжудлиги, уларга шикаст етказилмаганлиги, ўзгаририлмаганлиги, бузилмаганлиги ва йўқ қилинмаганлигига ҳамда ташилаётган товарларни транспорт воситаларининг пломбаланган қисмидан қўзга ташланадиган излар қолдирмасдан чиқариб олиш ва (ёки) унга бошқа товарларни жойлаш истисно этилганлигига, шунингдек, пломба қўйилган жиҳозларга (контейнер конструкцияси, тиркама троси, тенти, том, пол қисмлари ва бошқалар) заарар етказилмаганлигига алоҳида аҳамият берган ҳолда амалга оширилади.

10. Божхона омбори эгаси ёки унинг ваколатли шахси транспорт воситалари божхона омборига етиб келганлигини ушбу Низомнинг 9-бандида кўрсатилган ҳаракатларни бажарган ҳолда ахборот тизимида белги қўйиш орқали тасдиқлайди.

11. Божхона омборига етиб келганлигини тасдиқлаш учун автомобиль ва темир йўл транспорти воситаси божхона органларига онлайн узатиш имконига эга бўлган, автотранспорт воситасининг давлат рақами белгисини ва темир йўл транспорти воситасининг рақамини аниқлаш бўйича куну тун ишлайдиган тизим билан жиҳозланган назорат-ўтказиш пунктидан ўтади.

Автотранспорт воситасининг давлат рақами белгисини ва темир йўл транспорти воситасининг рақамини аниқлаш тизимидағи рақам билан товарни етказиб беришнинг назорат ҳужжатидаги рақам айнан мос бўлиши ҳамда етиб келганлиги тасдиқланиши автотранспорт воситаси давлат рақами белгиси ва темир йўл транспорти воситаси рақами қайд этилгандан ўттиз дақиқа ичидаги амалга оширилиши лозим.

Бунда фақат ахборот тизимидағи узилишлар (электр манбаи сабабли узилишлар бундан мустасно) ҳамда Божхона кодексига мувофиқ енгиб бўлмас куч таъсири оқибатида транспорт воситаларининг етиб келганлигини тасдиқлаш имкони бўлмаганда, божхона омбори эгаси ёки унинг ваколатли шахси дарҳол божхона органини ўз ваколатлари доирасида қарор қабул қилиши учун хабардор қиласи.

12. Ахборот тизимида транспорт воситаларининг божхона омборига етиб келганлиги тасдиқланиши билан товарларнинг тўлиқ сақланишини таъминлаш бўйича жавобгарлик божхона омбори эгасига ўтади.

13. Божхона омбори эгаси ёки унинг ваколатли шахси ушбу Низомнинг 9-бандида белгиланган тартибда транспорт воситалари ва уларга қўйилган божхона идентификациялаш воситаларини кўздан кечириши натижасида аниқлаган ҳар қандай тафовутлар ва номувофиқликлар тўғрисида дарҳол божхона органини хабардор қиласи.

Тегишли хабарга асосан божхона органлари товарлар ва (ёки) транспорт воситаларига нисбатан Божхона кодексининг 188-моддасига мувофиқ божхона назорати шаклларини амалга оширади.

Божхона назорати якуни бўйича божхонага оид хукуқбузарлик аниқланган тақдирда, божхона органи товарлар ва (ёки) транспорт воситаларига нисбатан юк ва бошқа операцияларни амалга оширишни тўхтатиб туради, хукуқбузарлик тўғрисида иш юритади ҳамда терговга қадар текширув ўтказиб, маъмурий иш ёки жиноят ишини қўзғатади.

Бунда товарлар ва транспорт воситалари етказиб берилганлигини тасдиқлаш божхона органи қарорига кўра амалга оширилади.

14. Божхона пости томонидан товарни етказиб беришнинг назорат хужжати назоратдан ечилигунга қадар ташувчи ёки ваколатли шахс божхона омборига етиб келганлиги тасдиқланган транспорт воситасини бошқа божхона омборига жойлаштириши мумкин.

15. Ахборот тизимида ушбу Низомнинг 14-бандида кўрсатилган тартибда транспорт воситаларининг божхона омборидан чиқарилганлиги тасдиқланиши билан товарлар тўлиқ сақланишини таъминлаш бўйича жавобгарлик ташувчига қайтади.

16. Транспорт воситалари етиб келганлиги тасдиқланган божхона омборидан товарларни бошқа божхона омборига жойлаштириш учун олиб чиқиши, ушбу Низомнинг 9-15-бандларида кўрсатилган тартибда амалга оширилади.

17. Товарларни етказиб беришнинг назорат хужжати транспорт воситалари етиб келганлиги тасдиқлангандан сўнг бир соат ичида, агар транспорт воситалари божхона органи иш вақтидан ташқари пайтда етиб келса, иш вақти

бошлангандан сўнг бир соат ичида божхона омбори бириктирилган божхона пости томонидан назоратдан ечилади.

Божхона постларига бириктирилган божхона омборлари рўйхати барча кўриши учун Ўзбекистон Республикаси Ягона интерактив давлат хизматлари порталаида божхона омборлари реестрида реал вақт режимида акс этади.

18. Товарларни етказиб беришнинг назорат ҳужжати назоратдан ечилгандан сўнг ҳамда шу вақт ичида товарлар бўйича амалга ошириладиган божхона органининг божхона назорати тўғрисидаги муносабати келиб тушмаганда, божхона омбори эгаси ёки унинг ваколатли шахси томонидан ушбу Низомда белгиланган тартибда товарлар бўйича юк операцияларини амалга ошириш мумкин.

Етиб келганлиги тасдиқланган товарлар бўйича товарни етказиб бериш назорат ҳужжати назоратдан ечилгунга қадар божхона органининг божхона назорати шаклини кўллаш ва (ёки) амалга оширилиши мумкин бўлган юк операциялари тўғрисидаги муносабати божхона омборига қайта алоқа орқали божхона органининг мансабдор шахси томонидан ёзма ёки хавфни бошқариш тизими орқали автоматик тарзда юборилади.

19. Божхона омбори ҳудудида амалга ошириладиган юк операцияларида божхона омбори эгаси ёки унинг ваколатли шахси бевосита иштирок этиши шарт.

Юк операцияларида товарларга нисбатан божхона кўригida назарда тутилган амалларни бажаришга йўл қўйилмайди, қўйилган пломбаларни бузиш (узиш, олиб ташлаш) бундан мустасно.

20. Юк операцияларини амалга ошириш учун қўйилган божхона идентификациялаш воситалари божхона органи мансабдор шахси томонидан товар ва транспорт воситалари етиб келганлиги тасдиқланган божхона омбори ҳудудида ўзгартирилади, алмаштирилади, олиб ташланади ёки йўқ қилинади, қонунчилик ҳужжатларида белгиланган ҳоллар бундан мустасно.

Божхона идентификациялаш воситалари ўзгартирилиши, алмаштирилиши, олиб ташланиши ёки йўқ қилиниши божхона органи мансабдор шахсига транспорт воситаларига юклangan товарларга нисбатан божхона кўригida назарда тутилган амалларни бажариш бўйича мажбурият юкламайди.

21. Божхона омбори ҳудудида божхона назорати остидаги товарлар бўйича юк ва бошқа операциялар ҳамда божхона кўздан кечирави (шунингдек, декларант кўздан кечирави) ва кўриги лицензия талаблари ва шартлари асосида жиҳозланган видеокузатув тизими назорати остида амалга оширилади.

Божхона омборларида божхона назорати остидаги товарлар билан амалга ошириладиган операциялар ҳамда назорат шакллари бўйича товарлар ҳаракати тизими жорий қилинади.

22. Божхона омбори эгаси ёки унинг ваколатли шахси товарлар бўйича юк ва бошқа операцияларни амалга ошириш вақтида товарларнинг кузатув хужжатларида кўрсатилган маълумотларга номувофиқлиги аниқланганда, бу ҳақда дарҳол божхона органини хабардор қиласди.

Тегишли хабарга асосан божхона органлари товарлар ва (ёки) транспорт воситаларига нисбатан Божхона кодексининг 188-моддасига мувофиқ божхона назорати шаклларини амалга оширади.

Божхонага оид хуқуқбузарлик аниқланган тақдирда, божхона органи товарлар ва (ёки) транспорт воситаларига нисбатан юк ва бошқа операцияларни тўхтатиб туради, хуқуқбузарлик тўғрисида иш юритади ҳамда терговга қадар текширув ўтказиб, маъмурий иш ёки жиноят ишини қўзғатади.

23. Товарни етказиб беришнинг назорат ҳужжати назоратдан ечилган ва юк операциялари амалга оширилган товарларни бир божхона омборидан бошқасига олиб ўтиш Божхона кодексининг 31-боби талабларига мувофиқ амалга оширилади.

Бунда етказиб берилган товарлар ва транспорт воситаларига расмийлаштирилган товарларни етказиб беришнинг назорат ҳужжати товарлар олиб ўтиладиган божхона омбори кўрсатилган ҳолда қайта назоратга қўйилади.

Товарларни етказиб беришнинг назорат ҳужжати қайта назоратга қўйилиши товарлар учун божхона декларациясини бериш муддатига таъсир этмайди.

24. Кейинги ташувларни амалга ошириш учун муайян транспорт воситалари жойлашган жойга божхона назорати остида етказилган товарлар бошқа транспорт воситаларига қайта юкланиши мумкин.

25. Юк операциялари ушбу Низомнинг 20-бандида бегиланган тартибда божхона идентификациялаш воситаси олиб ташлангандан кейин дарҳол бошланиши ва вақт бўйича узлуксиз амалга оширилган ҳолда тугалланиши лозим.

26. Ушбу Низомда назарда тутилган товарларни тушириш ва қайта юклаш операциялари бўйича ушбу жараёнда иштирокчилар томонидан тузиладиган ва Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитаси томонидан тасдиқланадиган шаклдаги Товарни тушириш, қайта юклаш бўйича электрон далолатнома (кейинги ўринларда – далолатнома) расмийлаштирилади.

26. Ушбу Низомда назарда тутилган товарларни юклаш, тушириш ва қайта юклаш операциялари бўйича, ушбу жараёнда иштирокчилар томонидан тузиладиган Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитаси томонидан тасдиқланадиган шаклдаги Товарни юклаш, тушириш ва қайта юклаш бўйича электрон далолатнома (кейинги ўринларда – далолатнома) расмийлаштирилади.

27. Далолатнома товарларни тушириш, қайта юклаш операцияси божхона органи мансабдор шахси иштирокида амалга оширилганда божхона органи мансабдор шахси томонидан, қолган ҳолатларда эса божхона омбори эгаси ёки унинг ваколатли шахси томонидан электрон рақами имзо орқали расмийлаштирилади.

Далолатнома нусхаси иштирок этувчиларнинг талабига асосан чоп этилиб, уни расмийлаштирган шахс томонидан имзоланган ҳамда муҳр билан тасдиқланган ҳолда берилади.

28. Товар ва (ёки) транспорт воситаларини Божхона кодексининг 93-моддасига мувофиқ фақат божхона омбори божхона режимида божхона омбори ҳисобланмайдиган жойга жойлаштиришга рухсат берилади.

29. Божхона омбори худудига етказилган товарлар ўзига хос хусусиятларга эга бўлиб, физик кўрсаткичлари туфайли ёки кимёвий хоссаларига кўра ёхуд сақланишига доир алоҳида шартлар қўйилиши туфайли божхона омборига жойлаштирилиши мумкин бўлмаган товарларни божхона органининг рухсати билан божхона омбори ҳисобланмайдиган жойларда сақлаш учун қуидаги шартлар бажарилиши талаб этилади:

товарлар божхона омбори худудига етказилган бўлиши;

божхона омбори божхона режимига божхона юк декларацияси тақдим этилиши;

товарларни сақлаш учун мўлжалланган жой (жойлашган ери, поча манзили, агар юридик шахс бўлса унинг тўлиқ номи билан) ва сақлаш учун жавобгар шахс тўғрисидаги маълумотлар (Ф.И.О., яшаш жойи, телефон рақами) акс этирилган ваколатли шахснинг божхона юк декларациясига илова қилинган аризаси;

қонунчилик хужжатларига мувофиқ истисно этиб белгиланган ҳоллардан ташқари товарлар учун божхона тўловлари тўланиши таъминланганлигини тасдиқловчи хужжат.

30. Ўзининг ташқи ўлчамлари билан божхона омборига жойлаштириш имкони бўлмаган, авариялар ёки енгиб бўлмас куч таъсири оқибатларини тугатиш учун зарур бўлган (тақдим этилган хужжатлар билан тасдиқланиши лозим), шунингдек, тирик ҳайвонлар ва радиоактив материаллар ҳамда қонунчилик хужжатларида назарда тутилган ҳолларда товарлар божхона органининг рухсати билан божхона омбори ҳисобланмайдиган жойда (божхона омбори мақомига эга бўлмаган бинолар ва (ёки) очик майдончаларда) турган ҳолда божхона омбори божхона режимига жойлаштирилиши мумкин.

Бунда товарларнинг божхона омбори худудига етказилиши ва товарга нисбатан божхона юк декларацияси тақдим этилиши талаб этилмаган ҳолда,

ваколатли шахснинг товарлар учун божхона тўловлари тўланиши таъминланганлигини тасдиқловчи ҳужжат илова қилинган ва ушбу Низомнинг 29-бандида кўрсатилган тартибдаги электрон аризаси транспорт воситасининг божхона омборига етиб келганлиги ахборот тизимида белги қўйиш орқали тасдиқлангунга қадар интерактив хизмат орқали божхона органига тақдим этилади.

31. Божхона омбори ҳудудига етказилган товарларни божхона органининг рухсати билан божхона омбори ҳисобланмайдиган жойлар (божхона омбори мақомига эга бўлмаган бинолар ва (ёки) очик майдончалар)да сақлаш ҳамда бундай жойларда турган ҳолда товарларни божхона омбори божхона режимига жойлаштириш учун божхона тўловлари тўланишини таъминлаш чет эл товарлари “эркин муомалага чиқариш” божхона режимига расмийлаштирилганда тўланиши лозим бўлган фоиз ва миқдорларда, преференциялар ҳамда имтиёзлар инобатга олинмаган ҳолда ҳисобланган миқдордан кам бўлмаслиги лозим.

32. Ушбу Низомнинг 4-банди учинчи хатбоиси ва 30-бандига мувофиқ товарлар бевосита божхона омбори ҳудудига етказиб берилмаганда, товарларнинг етказиб берилганлиги ва товарни етказиб бериш назорат ҳужжатининг назоратдан ечилиши Божхона кодексининг 31-боби талабларига мувофиқ божхона органлари томонидан амалга оширилади.

33. Товарлар бўйича ва (ёки) транспорт воситалари ёрдамида амалга ошириладиган юк операциялари ҳамда бошқа операциялар божхона органи учун бирор-бир қўшимча харажатлар келтириб чиқармаслиги керак.

3-боб. Божхона назорати остидаги товарлар бўйича амалга ошириладиган юк операциялари назорати

34. Божхона органлари божхона назорати остидаги товарлар ва улар бўйича амалга ошириладиган юк ва бошқа операцияларга нисбатан Божхона кодекси ва ушбу Низомга мувофиқ белгиланган тартибда кузатув ва назоратни таъминлайди.

35. Товарлар тўғридан-тўғри чиқариб юборилиши маълум қилинганда, қўлланиладиган божхона назорати шаклларидан келиб чиқсан ҳолда, товарлар транспорт воситаларидан туширилмаган ҳолда божхона омбори худудида туриши мумкин.

36. Етарли асослар (жисмоний ва юридик шахсларнинг, шу жумладан жамоатчилик назорати субъектларининг мурожаатлари, божхона соҳасидаги қонунчилик ҳужжатларини бузишга доир ҳолатлар тўғрисидаги маълумотлар ва бошқалар), шунингдек, хавфни бошқариш тизимида назорат чораси мавжуд бўлса, божхона назорати остида турган товарларга нисбатан ўтказиладиган

юк ва бошқа операциялар бевосита божхона органи мансабдор шахси иштирокида амалга оширилади.

37. Божхона омборига жойлаштирилган товарлар божхона расмийлаштируви якунланган (божхона режими шартларидан келиб чиққан ҳолда, товарлардан фойдаланишга ва (ёки) уларни тасарруф этишга рухсат берилган) кундан эътиборан уч иш куни ичида божхона омборидан олиб чиқилиши лозим.

Товарларни божхона омборидан чиқарилганлиги божхона омбори эгаси ёки унинг ваколатли шахси томонидан ахборот тизими орқали тасдиқланади.

Ушбу банднинг биринчи хатбоисида кўрсатилган муддат ўтгандан сўнг божхона органлари товарлар ва (ёки) транспорт воситаларига нисбатан Божхона кодексининг 28-бобига мувофиқ белгиланган тартибда божхона назорати шаклларини амалга оширади. Шунингдек, ҳуқуқбузарлик тўғрисида иш юритиб, маъмурий иш кўзгатади.

4-боб. Божхона омборларида товарлар ҳаракати тизими

38. Божхона омборларида:

товарлар ҳаракати бўйича барча жараёнларни вақт кўрсаткичлари асосида назорат қилиш (қанча миқдордаги товарлар қандай мақомга эга);

божхона омбори томонидан назоратнинг барча босқичларида реал вақт режимида омборларга товарларнинг кирими ва чиқимини юритиш;

товарлар ҳаракати ҳисобининг назорати йўқолишининг олдини олиш;

маълумотлар базаси билан фақат жараён учун бевосита масъул бўлганлар ишлаши ва товарларнинг мақомига ўзгартириш киритиши;

товарлар мақомининг доимий жараёни кузатиб бориладиган товарлар ҳаракати тизими жорий қилинади.

39. Товарлар ҳаракати тизими юритилиши учун божхона органлари божхона омборларига ахборот тизими маълумотларидан фойдаланиш бўйича имкониятлар яратиб беради.

40. Божхона омборларида товарлар ҳаракати тизими ушбу Низомга 2-иловада назарда тутилган товарларнинг мақомлари орқали юритилади.

41. Товарлар ҳаракати тизимида товарларнинг ҳар бир мақоми, шунингдек, уларнинг муддатлари бўйича назоратни таъминловчи ҳисботлар шаклланади.

42. Божхона омборида товарлар ҳаракати тизимини юритиш учун электрон маълумотлар базасига фақат божхона омбори эгаси (юридик шахс) электрон рақамли имзоси орқали ёки божхона омборининг ваколатли шахси томонидан товарлар билан боғлиқ юк ва бошқа операцияларни амалга ошириш бўйича тегишли ўзгартиришлар киритилиши мумкин.

Бунда божхона омбори эгаси электрон рақамли имзоси билан тасдиқланган ваколатли шахслар тўғрисидаги маълумотларни рўйхатга киритади ҳамда улар

томонидан маълумотлар базасига товарлар билан боғлиқ юк ва бошқа операцияларни амалга ошириш бўйича тегишли ўзгартиришлар киритиш мумкин бўлган ваколат муддатини кўрсатади.

43. Божхона омборларидаги товарларнинг ҳар бир мақомлари бўйича электрон маълумотлар реал вақт режимида божхона органлари маълумотлар базасида акс этади.

5-боб. Божхона омборида юк операцияларини амалга оширишда божхона омбори эгаси ва унинг ваколатли шахсининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари

44. Божхона омборида юк операцияларини амалга оширишда божхона омбори эгаси ва унинг ваколатли шахси қуидаги ҳуқуқларга эга:

божхона органининг божхона назорати тўғрисидаги муносабати келиб тушмаган тақдирда, юк операцияларини амалга ошириш;

юк операцияларини амалга оширишда товарларни ташқи томондан қўздан кечириш;

товарларни божхона ҳудудига олиб кирган транспорт воситаларидан олиб, шу ҳудуддан олиб чиқадиган транспорт воситаларига юклаш;

божхона транзити божхона режими амал қилиш муддатини тўхтатиб туриш учун, шу жумладан, транзит товар ташилаётган транспорт воситалари бузилиб қолганда, божхона омбори ҳудудида товарларни тушириш ва вақтинча жойлаб қўйиш (сақлаш, туркумларга бўлиш ёки туркумларга тўплаш ва бошқа операциялар);

божхона органлари мансабдор шахсларининг қарорлари, шунингдек, ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) юзасидан Ўзбекистон Республикаси қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ шикоят қилиш;

мазкур Низом талабларини бажариш натижасида келиб чиқадиган низо ва тушунмовчиликларни қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда ҳал этиш чораларини кўриш.

45. Божхона омборида юк операцияларини амалга оширишда божхона омбори эгаси ва унинг ваколатли шахси:

транспорт воситалари божхона омборига етиб келганлигини ушбу Низомда белгиланган тартибда тасдиқлаши;

транспорт воситаси ва унга қўйилган божхона идентификациялаш воситаларини қўздан кечиришда, юк операцияларини амалга ошириш натижасида ҳамда кузатув ҳужжатларида аниқлаган ҳар қандай тафовутлар ва номувофиқликлар тўғрисида божхона органини хабардор қилиши;

юк операцияларини Божхона кодекси ва ушбу Низомда белгиланган тартибда амалга ошириши;

юк операцияларини амалга оширишда товарлар ва транспорт воситаларини уларнинг кузатув ҳужжатлари ҳамда товарларни етказиб бериш назорат ҳужжатида кўрсатилган маълумотлар билан солиштириши;

юк ва бошқа операцияларни ҳамда божхона кўздан кечируви (шунингдек, декларант кўздан кечируви) ва кўригини божхона назорати остида товарларни ташиётган транспорт воситаларининг божхона омбори худудига кириб келишидан товарлар бўйича амалга ошириладиган ҳар бир юк ва бошқа операцияларни ҳамда уларнинг божхона омборларига жойлаштирилиши ва чиқариб юборилиши бўйича кетма-кетликда олинган вақт бўйича узлуксиз видеоёзувларнинг уч ой давомида сақланишини таъминлайдиган видеокузатув тизими ёрдамида амалга ошириши;

божхона омборларида товарлар ҳаракати тизимини юритиши ҳамда маълумотларни тўғри ва ўз вақтида қайд этилиши ҳамда ҳаққонийлигини таъминлаши;

юк операцияларини амалга оширишда ҳамда товарлар ҳаракати тизимини юритища муддатларни ҳисоблаш тартибида амал қилиши;

божхона назорати остидаги товарлар ва транспорт воситалари тўғрисида ўзига маълум бўлган маълумотларни учинчи шахсларга ошкор этмаслиги;

қабул қилиб олинган товарлар ва транспорт воситаларининг белгиланган тартибда божхона омбори худудида тўлик сақланиши тартибларига қатъий риоя этиши;

божхона омборларининг божхона назорати остида турган товарлар сақланаётган иншоотлари, бинолари (биноларнинг қисмлари) ва (ёки) очик майдонларига (очик майдонлар қисмларига) кириши тўғрисида божхона органлари мансабдор шахсларининг талабларини бажариши;

божхона органлари талабларига мувофиқ божхона назоратини амалга ошириш учун зарур бўлган маълумотларни тақдим этиши;

сақловга қабул қилиб олишда товарларга ва (ёки) транспорт воситаларига қўйилган божхона идентификациялаш воситалари ўзгартирилганлиги, бузилганлиги, йўқ қилинганлиги ёки йўқотилганлиги, идишлар ва ўровлар бузилганлиги, товарларнинг кузатув ҳужжатларида кўрсатилган маълумотларга мувофиқ эмаслиги ҳамда божхона ишига тааллуқли бўлган бошқа шундай ҳолатлар аниқланганда, шунингдек, товарлар чиқарилгунига қадар божхона тартиб-таомиллари бузилиши ҳолатлари тўғрисида божхона органларини хабардор этиши;

божхона органини хабардор этишни ҳолат аниқланган ёки жараён юз берган вақтдан эътиборан дарҳол, бироқ ўттиз дақиқадан кечиктирмай

ёхуд ҳаракатни бошлашдан ўттиз дақиқа олдин электрон ракамли имзо ёрдамида ахборот тизимиға маълумотларни киритган ҳолда амалга ошириши лозим.

6-боб. Якунловчи қоидалар

47. Мазкур Низом талабларини бажаришдан келиб чиқадиган низолар қонунчилик хужжатларида белгиланган тартибда ҳал этилади.

48. Ушбу Низом талабларининг бузилишида айбдор бўлган шахслар қонунчилик хужжатларида белгиланган тартибда жавоб берадилар.

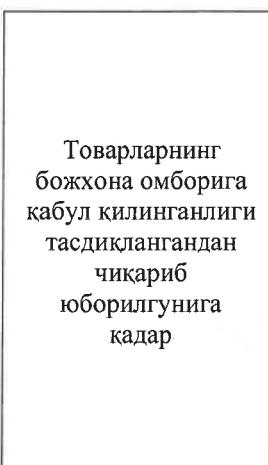
Божхона назорати остидаги товарларга
нисбатан юк операцияларини амалга
oshiриш тартиби түғрисидаги низомга
1-илова

**Божхона назорати остидаги товарларга нисбатан
юк операцияларини амалга ошириш
СХЕМАСИ**

Босқичлар	Субъектлар	Тадбирлар	Бажариш муддатлари
1-босқич	Ташувчи	<p>Ўзбекистон Республикаси божхона худудига олиб кирилган божхона назорати остидаги товарлар божхона омбори худудига етказилади.</p> <p>Транспорт турига қараб бевосита божхона омборига етказиб бериш имкони бўлмагандан, товар автотранспорт воситасига қайта юкланган ҳолда божхона омбори худудига етказилади.</p>	Товарни етказиб беришнинг назорат хужжатида кўрсатилган муддатда
2-босқич	Ташувчи, божхона органи, ваколатли шахс	Божхона назорати зонасига етказилган ва транспорт воситасига ортилган товарлар йигирма тўрт соат ичидаги товарларни чикариб юбориш билан боғлиқ божхона режимига расмийлаштирилганда, шунингдек, божхона омбори ҳисобланмайдиган жойда тургани ҳолда божхона омбори божхона режимига жойлаштиришга руҳсат берилганда уларни божхона омбори худудига етказиш талаб этилмайди.	Товарлар божхона назорати зонасида доимий божхона назорати остида бўлганда ҳамда божхона омбори ҳисобланмайдиган жойга жойлаштиришга руҳсат берилганда
3-босқич	Божхона омбори (юридик шахс)	Товарлар етказиб берилгач божхона омбори эгаси ёки унинг ваколатли шахси транспорт воситасининг товарлар ортилган юк бўлимлари ва унга кўйилган божхона идентификация воситаларини товарнинг кузатув хужжатлари ҳамда товарни етказиб бериш назорат хужжати маълумотлари асосида кўздан кечиради.	Етиб келгач, божхона омборига кириши билан
4-босқич	Божхона омбори (юридик шахс)	Транспорт воситаси транспорт воситасининг ракамини аниқлаш тизимидан ўтгандан кейин божхона омбори эгаси ёки унинг ваколатли шахси транспорт воситаси божхона омборига етиб келганлигини ахборот тизимида белги кўйиш орқали тасдиқлади.	30 дақиқа ичидаги
5-босқич	Божхона пости	Товарларни етказиб беришнинг назорат хужжати транспорт воситасининг етиб келганлиги тасдиқлангандан сўнг, агар транспорт воситаси божхона органининг иш вақтидан ташкари пайтда етиб келса, иш вақти бошланганидан кейин бириктирилган божхона пости томонидан назоратдан очилади.	1 соат ичидаги
6-босқич	Божхона омбори (юридик шахс)	Товарларни етказиб беришнинг назорат хужжати назоратдан очилгандан сўнг божхона омбори томонидан белгиланган тартибда товарлар бўйича юк операцияларини амалга ошириш мумкин.	Товарни етказиб беришнинг назорат хужжати назоратдан очилгач
7-босқич	Божхона пости	Юк операцияларини амалга ошириш учун божхона идентификациялаш воситалари божхона органлари томонидан ўзгартириллади, алмаштириллади, олиб ташланади.	Товарлар билан юк операциялари амалга оширилганда

Божхона омбори (юридик шахс), божхона органи	<p>Божхона омборларида:</p> <p>товарлар ҳаракати бўйича барча жараёнларни вақт кўрсаткичлари бўйича назорат қилиш (қанча миқдордаги товарлар қандай мақомга эга);</p> <p>божхона омбори томонидан назоратнинг барча боскичларида реал вақт режимида омборларга товарларнинг кирими ва чиқимини юритиши;</p> <p>товарлар ҳаракати ҳисобининг назорати йўқолишининг олдини олиш;</p> <p>маълумотлар базаси билан факат жараён учун бевосита масъул бўлганлар ишлиши ва товарларнинг мақомига ўзгартириш киритиши;</p> <p>товарлар мақомининг доимий жараённи кузатиб бориладиган товарлар ҳаракати тизими юритилади.</p>
---	--

Божхона назорати остидаги товарларга
нисбатан юк операцияларини амалга
ошириш тартиби түғрисидаги низомга
2-илова

**Божхона омборларида товарлар ҳаракати тизими бўйича товарларнинг мақомлари
ТАСНИФЛАГИЧИ**

T/р	Товарлар мақоми	Товарлар мақоми тавсифи	Коди
1.	Кутилаётган	Омборга келиб тушиши кутилаётган товарлар туркуми, микдори ва уларнинг тахминий келиб тушиш вақтини кўрсатади	00
2.	Божхона омборига қабул қилинган	Божхона омборига етиб келганлиги тасдиқланган ва қабул қилинган товарлар, бунда товарларни сақлаш жавобгарлиги божхона омбори эгасига ўтади, транспорт воситасидан туширилмасдан вақтинча божхона назорати зонасида турган товарлар	10
3.	Туширилиб, юк операцияси оширилган	Транспорт воситасидан туширилиб, юк операцияси ўтказилган товарлар	20
4.	Режимга олинган ҳолда назоратда сақланаётган	Маълум божхона режимига жойлаштирилган ҳолда божхона омборида сақланаётган товарлар	30
5.	Омбордан чиқарилиши кутилаётган	Божхона расмийлаштируви якунланган (божхона режими шартларидан келиб чиқсан ҳолда товарлардан фойдаланишга ва (ёки) уларни тасарруф этишга рухсат берилган) юкланаётган ва (ёки) юкланиши кутилаётган товарлар	40
6.	Омбордан чиқариладиган	Божхона расмийлаштируви якунланган (божхона режими шартларидан келиб чиқсан ҳолда товарлардан фойдаланишга ва (ёки) уларни тасарруф этишга рухсат берилган) уч иш куни ичида амалда омбордан олиб чиқилмаган товарлар	50
7.	Омбордан чиқарилган	Божхона расмийлаштируви якунланган (божхона режими шартларидан келиб чиқсан ҳолда, товарлардан фойдаланишга ва (ёки) уларни тасарруф этишга рухсат берилган) ва юкланиб, омбордан чиқарилган ҳолда ваколатли шахсга топширилган товарлар	60

Вазирлар Маҳкамасининг
2021 йил 20 августдаги 531-сон қарорига
2-илова

Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорлариға киритилаётган ўзгартириш ва қўшимчалар

1. Вазирлар Маҳкамасининг “Товарларни божхонада электрон шаклда декларациялаш тартибини янада такомиллаштириш тўғрисида” 2018 йил 31 июлдаги 605-сон қарорида:

а) 2-банд қуидаги таҳрирда баён этилсин:

“Товарларни декларациялаш тартиби тўғрисидаги низом 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин”.

б) 1-илованинг матни қуидаги таҳрирда баён этилсин:

“Товарларни декларациялаш тартиби тўғрисида НИЗОМ

1-боб. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низом товарларни божхона юк декларациясини тақдим этиш орқали декларациялаш, шу жумладан, уни автоматлаштирилган тарзда расмийлаштириш жараёнини амалга ошириш тартибини белгилайди.

2. Ушбу Низомда қуидаги асосий тушунчалар қўлланилади:

“Е-архив” интерактив хизмати – товарларни электрон шаклда декларациялашни шакллантиришга асос ҳисобланган электрон хужжатларни тақдим этиш ҳамда сақлаш учун мўлжалланган ва декларациялаш жараёни ва божхона расмийлаштируви давомида божхона хизмати органлари билан ахборот алмашувига қаратилган бир марталик электрон архивни яратиш имконини берувчи хизмат;

“Товарларни электрон декларациялаш” автоматлаштирилган ахборот тизими (кейинги ўринларда – автоматлаштирилган ахборот тизими) – вазирлик ва идораларнинг тегишли ахборот тизимлари алоқасини таъминловчи дастурий-техник воситалар комплекси;

божхона брокери – божхона расмийлаштируви бўйича операцияларни декларант ёки ваколатли шахснинг топшириғига биноан ва унинг номидан шартнома асосида амалга оширадиган Ўзбекистон Республикаси юридик шахси;

божхона расмийлаштируви бўйича мутахассис (кейинги ўринларда – мутахассис) – божхона брокери ёхуд бошқа юридик шахс билан меҳнат

шартномаси тузган ва ушбу юридик шахс номидан божхона расмийлаштируви бўйича иш бажарадиган Ўзбекистон Республикаси жисмоний шахси;

божхона юк декларацияси – декларант, божхона брокери ёки декларацияловчи шахс томонидан давлат божхона хизмати органига (кейинги ўринларда – божхона хизмати органлари) тақдим этиладиган ва муайян божхона режимига жойлаштириладиган товарлар ҳақидаги маълумотлар кўрсатилган хужжат;

божхона юк декларациясини автоматлаштирилган тарзда расмийлаштириш – божхона юк декларациясини Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитасининг Ягона автоматлаштирилган ахборот тизимида (кейинги ўринларда – Ягона автоматлаштирилган ахборот тизими) масъул божхона хизмати органларининг ходими иштирокисиз, маҳсус алгоритмлар асосида автоматлаштирилган тарзда расмийлаштириш;

ваколатли органлар – Ягона автоматлаштирилган ахборот тизимида божхона расмийлаштируви учун зарур бўлган рухсат этувчи ва бошқа хужжатлар ҳамда маълумотларни бериш ва киритиш ёхуд узатиш вазифалари юкланган органлар;

декларант – товарларни ва (ёки) транспорт воситаларини ўз номидан декларацияловчи ёхуд унинг номидан товарлар ва (ёки) транспорт воситалари декларациялангаётган шахс;

декларацияловчи шахс – божхона хизмати органларига божхона юк декларациясини ўз номидан тақдим этаётган декларант ёки божхона юк декларациясини тўлдириш, имзолаш ва божхона хизмати органларига декларант номидан тақдим этишга ваколатли божхона расмийлаштируви бўйича мутахассис ёхуд бошқа шахс;

декларацияловчи шахслар рўйхати – декларант томонидан Ўзбекистон Республикаси Ягона интерактив давлат хизматлари порталининг (кейинги ўринларда – ЯИДХП) “Декларацияловчи шахслар рўйхати” интерактив хизматига қўшиш ва чиқариш йўли билан шакллантириладиган декларацияловчи шахслар рўйхати;

ишонч билдирилган шахс – товарларни электрон шаклида декларациялашни тўлдиришга асос бўлиб хизмат қилувчи тақдим этилган хужжатлар ҳамда маълумотларга жавобгар ҳисобланган, декларантнинг номидан тегишли шартнома ёки ишончнома асосида иш кўрувчи ваколатли шахс;

рухсат этувчи ва бошқа хужжатлар – ваколатли органлар томонидан бериладиган, Ягона автоматлаштирилган ахборот тизимида киритиладиган ёки узатиладиган, божхона расмийлаштируви учун зарур бўлган, рухсат бериш характеристига эга бўлган хужжатлар ҳамда рўйхати қонунчилик хужжатларида белгиланган бошқа хужжат ва маълумотлар;

тақдим этиладиган ҳужжатлар – Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитаси (кейинги ўринларда – Давлат божхона қўмитаси) томонидан белгиланган шаклда Ягона автоматлаштирилган ахборот тизимига декларацияловчи шахс томонидан киритиладиган рўйхати қонунчилик ҳужжатларида белгиланган ҳужжатлар ва маълумотлар, шунингдек божхона расмийлаштируви учун зарур бўлган бошқа ҳужжатлар;

тасдиқланган электрон хабарнома – божхона ахборот тизими орқали маълум бир форматдаги электрон рақамли имзо (кейинги ўринларда – ЭРИ) билан тасдиқланган декларант ёки декларацияловчи шахсларга автоматлашган тарзда юбориладиган божхона органи ходими томонидан товарларга нисбатан қабул қилинган қарори ҳақидаги электрон шаклдаги ҳужжат;

ташқи иқтисодий фаолият иштирокчиси шахсий кабинети (кейинги ўринларда – ТИФ иштирокчиси кабинети) – ташқи иқтисодий фаолият иштирокчисининг божхона хизмати органлари билан персоналаштирилган ўзаро алоқа ва ахборот алмашинуви асосида рўйхатдан ўтган ҳолда божхона хизмати органларининг интерактив хизматларидан фойдаланиш учун мўлжалланган давлат божхона хизматининг электрон платформаси;

товарларнинг электрон декларацияси – (кейинги ўринларда – ТЭД) ЭРИ билан тасдиқланган ҳолда автоматлаштирилган ахборот тизими орқали божхона хизмати органларига тақдим этилган божхона юк декларациясининг электрон кўринишидаги шакли;

формат-мантиқий назорат – Ягона автоматлаштирилган ахборот тизимида божхона юк декларацияси маълумотларини мантиқан ўзаро таққослаш ёки божхона хизмати органларида мавжуд ахборотлар билан солиштириш ва божхона юк декларациясини белгиланган форматга мувофиқлигини дастлабки текширувдан ўтказиш жараёни;

электрон шаклида декларациялаш – товарларни электрон шаклида декларациялаш ҳамда божхона расмийлаштируви учун лозим бўлган ҳужжатлар ва маълумотларни, божхона юк декларациясини қабул қилиш хуқуқига эга бўлган божхона хизмати органларига идоралараро электрон ҳамкорлик йўли билан электрон шаклда тақдим этиш жараёни;

электрон ҳужжатнинг асли – электрон ҳужжатнинг бир хил ҳар қайси айнан нусхаси, башарти у белгиланган тартибда ҳақиқий деб тасдиқланган бўлса, асли.

3. Товарларни божхона юк декларацияси орқали декларациялаш электрон шаклда, шунингдек, мазкур Низомнинг 4-бобида белгиланган талабларга мувофиқ қофозда ёзма шаклда амалга оширилади.

4. Божхона назорати остида ташилаётган товар билан юк операциялари товар етказиб берилган манзилда шу мақсадларни амалга ошириш учун маҳсус ажратилган жойларда ва божхона организининг иш вақтида амалга оширилади.

Юк операцияларини ваколатли шахс ёки ташувчининг ёзма аризасига кўра бошқа жойларда ва (ёки) қайси божхона органининг фаолият кўрсатиш зонасида юк операцияларини амалга ошириш зарурати юзага келган бўлса, ўша божхона органининг белгиланган иш вақтидан ташқари пайтда ўтказишга шу божхона органининг назорати остида йўл қўйилади.

5. Товар келиб тушадиган божхона органи жойлашган ерларга ёки жўнатувчи божхона органи томонидан белгиланган бошқа жойларга товар етказиб берилади.

Товар келиб тушадиган божхона органи иш вақтидан ташқари пайтда товар етказиб берилганда, у божхона назорати зонасига жойлаштирилади.

6. Ташувчи товар келиб тушадиган божхона органини товар етказиб берилганлиги тўғрисида товарларни ва унинг кузатув ҳужжатларини тақдим этиш орқали хабардор қиласи.

Хабар қилиш товарлар етказиб берилганидан кейин ўттиз дақиқадан кечиктирмай, товарлар товар келиб тушадиган божхона органининг иш вақтидан ташқари пайтида етказиб берилганда эса, божхона органининг иш вақти бошланганидан кейин ўттиз дақиқадан кечиктирмай амалга оширилади.

7. Товар келиб тушадиган божхона органи хабарномани олган пайтдан эътиборан уч соат ичидаги товарнинг кузатув ҳужжатларига ва божхона ахборот тизимиға белги қўйиш орқали товар ва транспорт воситаси етказиб берилганлиги фактини тасдиқлайди.

Етказиб берилганлиги тасдиқланган пайтдан эътиборан товар вақтинча саклаш божхона режимида турган товар мақомини олади.

8. Товарлар муайян божхона режимига жойлаштирилганига қадар қисқа божхона юк декларацияси асосида божхона назорати остида сакланади.

Қисқа божхона юк декларацияси сифатида транспорт ҳамда тижорат ҳужжатларидан, шу жумладан халқаро ташишлари амалга оширилаётганда қўлланиладиган, чет тилларда тузилган ва уларда, товарни жўнатувчи (қабул қилувчи)нинг номи ва жойлашган ери, товар жўнатилган мамлакат ва келиб тушадиган мамлакати, товарнинг номи, миқдори, оғирлиги (килограммларда) ёки ҳажми (метр кубларда), юк жойларининг сони, товарнинг ўраш-жойлаш ҳамда тамғалаш хусусияти ва усуслари ҳамда товарнинг фактура қиймати ва Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолияти товар номенклатурасига мувофиқ тасниф коди ҳақидаги маълумотлар кўрсатилган ҳужжатлар назарда тутилади.

Қисқа божхона юк декларацияси товар божхона органига тақдим этилган кундан кейинги иш кунидан кечиктирмасдан ташувчи ёки бошқа ваколатли шахс томонидан берилади. Агар товар шу муддат ичидаги бошқа божхона режимига жойлаштирилса, қисқа божхона юк декларацияси берилмайди.

9. Товар етказиб берилганидан ҳамда товар келиб тушадиган божхона органига тегишли ҳужжатлар ва маълумотлар тақдим қилинганидан кейин товар тушириб олинади ёки қайта ортилади, божхона омборига вақтинча сақлаш учун жойлаштирилади ва муайян божхона режимига маълум қилинади.

10. Товарлар доимий божхона назорати остида бўлганда ва товарлар божхона органига топширилгандан кейин божхона расмийлаштируви йигирма тўрт соат ичидаги тугалланганда, вақтинча сақлаш божхона режими божхона расмийлаштирувининг босқичи сифатида қўлланилмайди.

11. Божхона ҳудудига олиб кирилаётган товарлар учун божхона юк декларацияси товар келиб тушадиган божхона органига товарлар тақдим этилган кундан эътиборан ўн беш календарь кундан кечиктирмай берилади, божхона қонунчилик ҳужжатларида белгиланган ҳолатлар бундан мустасно.

Божхона ҳудудидан олиб чиқилаётган товарлар учун божхона юк декларацияси улар амалда олиб чиқиб кетилганига қадар берилади.

12. Давлат божхона қўмитаси ва ваколатли органлар доимий равишда ўз ахборот тизимларини узлуксиз ишлашини таъминлайдилар.

13. Давлат божхона қўмитаси товарларни электрон шаклида декларациялаш ҳамда божхона расмийлаштируви учун тақдим этиладиган ҳужжатларнинг электрон шаклини тасдиқлайди ва ўзининг расмий веб-сайтига жойлаштиради.

2-боб. Товарларни электрон шаклида декларациялаш

14. Товарларни электрон шаклида декларациялаш Ягона автоматлаштирилган ахборот тизимининг ваколатли органлар ахборот тизимлари билан ўзаро маълумотларни ўtkазиш телекоммуникация тармоғи орқали амалга оширилади.

15. Товарларни электрон шаклида декларациялаш ушбу Низомнинг 1-иловасига мувофиқ схема бўйича тўрт босқичда амалга оширилади.

Биринчи босқичда – ваколатли органлари мажбурий тартибда “Ягона дарча” божхона ахборот тизимига ўзларининг рухсат этувчи ва бошқа ҳужжатларини киритилишини таъминлайди.

“Ягона дарча” божхона ахборот тизимига ваколатли органлар томонидан рухсат этувчи ва бошқа ҳужжатлар ҳамда маълумотлар киритилмаган бўлса, тизим томонидан ТЭД қабул қилинмайди.

Иккинчи босқичда – декларант ТИФ иштирокчиси кабинети орқали рўйхатдан ўтган ҳолда декларацияловчи шахслар рўйхатига божхона брокери ёки ўз штат бирлигига бўлган божхона расмийлаштируви бўйича мутахассиси тўғрисидаги маълумотларни киритади ва унинг томонидан божхона хизмати органларига ТЭДни тақдим этиш ваколат муддатини кўрсатади. Хорижий давлатларнинг дипломатик ваколатхоналари ва консуллик муассасалари ҳамда Ўзбекистон Республикаси норезидентлари бундан мустасно.

Хорижий давлатларнинг дипломатик ваколатхоналари ва консуллик муассасалари номидан ёхуд Ўзбекистон Республикаси норезидентлари томонидан ТЭД тақдим этилганда, божхона расмийлаштируви бўйича мутахассис тўғрисидаги маълумотлар декларацияловчи шахслар рўйхатига киритилмайди.

Декларант томонидан декларацияловчи шахслар рўйхатига киритилган божхона брокери ТИФ иштирокчиси кабинети орқали рўйхатдан ўтган ҳолда ўзининг штат бирлигига бўлган божхона расмийлаштируви бўйича мутахассиси тўғрисидаги маълумотларни киритиб, божхона хизмати органларига товарларни электрон шаклида декларациялашни тақдим этиш ваколат муддатини кўрсатади.

Декларант ёки у ишонч билдирилган шахс ТИФ иштирокчиси кабинетидаги “Е-архив” интерактив хизматидан фойдаланган ҳолда электрон архивни шакллантириб, унга ўзининг ЭРИси билан тасдиқлаган божхона расмийлаштируви учун тақдим этиладиган ҳужжатларнинг электрон шаклларини жойлаштиради.

Электрон архивга жойлаштирилган ҳужжатларга автоматик тарзда маҳсус рақам берилади ва бу ҳақда декларантга тасдиқланган электрон хабарнома юборилади.

Электрон архивга жойлаштирилган ҳужжатлар декларант томонидан ўзгартирилиши ва учирилиши мумкин, бунда декларацияш жараёнида ҳамда божхона расмийлаштируви давомида фойдаланилган ҳужжатлар мустасно.

Тақдим этиладиган ҳужжатларнинг рўйхати ва формати, уларнинг тақдим этиш тартиби Давлат божхона қўмитаси томонидан белгиланади ва бу ҳақда “Е-архив” интерактив хизмати орқали маълум қилинади.

Декларант маълум қилинган маҳсус рақамни декларацияловчи шахслар рўйхатида маълумоти киритилган божхона брокери ёки божхона расмийлаштируви бўйича мутахассисга тақдим этади ҳамда уларга ТИФ иштирокчиси кабинетида фақат ушбу маҳсус рақам берилган ҳужжатларни кўриш, зарур ҳолларда кўчириб олиш имкониятини таъминлайди, бундан ТЭД декларант томонидан тақдим этиладиган ҳоллар мустасно.

Декларацияловчи шахс ТИФ иштирокчиси кабинетида рўйхатдан ўтган ҳолда Е-архив” интерактив хизматининг электрон архивидаги маҳсус рақами бўлган ҳужжатлар асосида ТЭДни шакллантиради ва ўз ЭРИси билан тасдиқлаб, автоматлаштирилган ахборот тизими орқали божхона хизмати органларига юборади.

ТЭДни шакллантиришда декларацияловчи шахс томонидан асос бўлган электрон ҳужжатлар маҳсус рақами кўрсатилади ва ушбу электрон ҳужжатларни божхона хизмати органларига тақдим этиш талаб этилмайди.

Электрон шаклида декларациялаш жараёнида декларацияловчи шахс махсус рақам берилмаган кўшимча декларациялашга оид ҳужжатларни тақдим этиши мумкин, бу ҳақда божхона хизмати органларига ҳужжатлар зарурлигининг сабабларини кўрсатган ҳолда электрон хабарнома юборилади.

Транспорт ва тижорат ҳужжатлари ёки божхона хизмати органларида мавжуд маълумотлар бундан мустасно.

Автоматлаштирилган ахборот тизими орқали божхона органига ТЭД келиб тушганида, бу ҳақда ТИФ иштирокчиси кабинети орқали декларантга тасдиқланган электрон хабарнома юборилади.

Учинчи босқичда – божхона хизмати органларига келиб тушган ТЭД божхона ахборот тизимининг дастлабки формат-мантиқий назоратидан ўтказилади ва текширувларнинг ижобий натижасида, товарларни электрон шаклида декларациялашга автоматлаштирилган тарзда тартиб рақами берилиб, рўйхатдан ўтказилади ҳамда бу ҳақда декларантга тасдиқланган электрон хабарнома юборилади.

Формат-мантиқий назоратда ТЭДда хато ва камчиликлар ёки номувофиқликлар аниқланган тақдирда, Ягона автоматлаштирилган ахборот тизими томонидан автоматлаштирилган тарзда товарларни электрон шаклида декларациялаш қайтарилади ва бу ҳақда декларант ёки декларацияловчи шахсга тасдиқланган электрон хабарнома юборилади.

ТЭД рўйхатдан ўтган пайтдан бошлаб у юридик аҳамиятга эга ҳужжатга айланади.

Рўйхатдан ўтган ТЭД божхона ахборот тизими орқали автоматлаштирилган тарзда товарлар божхона расмийлаштирувани амалга оширувчи божхона хизмати органи ходимлари ўргасида тақсимланади ёки божхона хизмати органи ходими иштирокисиз, Ягона автоматлаштирилган ахборот тизимидағи махсус алгоритмлар асосида автоматлаштирилган тарзда ушбу Низомнинг З-бобида кўрсатилган тартибда расмийлаштирилади.

Тўртинчи босқичда – Ягона автоматлаштирилган ахборот тизими орқали автоматлаштирилган тарзда тақсимланган ТЭД божхона хизмати органлари ходими томонидан қабул қилинади ва бу ҳақда декларант ёки декларацияловчи шахсга ТИФ иштирокчиси кабинети орқали тасдиқланган электрон хабарнома юборилади.

ТЭД ушбу хабарнома юборилган вақтдан бошлаб қабул қилинган ҳисобланади.

ТЭДни расмийлаштиришда божхона ахборот тизими томонидан хавф даражаси паст деб топилган декларациялар устувор деб ҳисобланади.

Божхона хизмати органлари ходими божхона расмийлаштирувани амалга оширишда қонунчилик ҳужжатларига ва Ўзбекистон Республикаси халқаро шартномаларига риоя этиш билан бирга “Хавфни бошқариш”

автоматлаштирилган ахборот тизимини қўллаш натижасига мувофиқ ҳаракатларни амалга оширади.

ТЭДнинг божхона расмийлаштируви у қабул қилган вақтдан бошлаб қуидаги муддатларда амалга оширилади:

а) хавф даражаси паст бўлганда ва божхона юк декларациясига ўзгартириш ва (ёки) қўшимча киритиш зарурати юзага келмаганда, уч соат давомида (божхона хизмати органларининг иш вақтидан ташқари пайтда божхона юк декларацияси тақдим этилган ҳолатлар бундан мустасно);

б) хавф даражаси ўрта кўрсаткичга эга бўлганда ва божхона юк декларациясига ўзгартириш ва (ёки) қўшимча киритиш зарурати юзага келмаганда, саккиз соат давомида (божхона хизмати органларининг иш вақтидан ташқари пайтда божхона юк декларацияси тақдим этилган ҳолатлар бундан мустасно);

в) хавф даражаси юқори кўрсаткичга эга бўлганда ёки ушбу банднинг “а” ва “б” кичик бандларида муддати келтирилмаган ҳолларда қонунчиликда белгиланган умумий муддатда расмийлаштирилади.

Божхона хизмати органлари ходими божхона расмийлаштирувини амалга оширишда “Хавфни бошқариш” автоматлаштирилган ахборот тизимининг натижаларига асосланган ҳолда, хавф даражасига кўра қуидаги ҳаракатларни амалга оширмайди:

хавф даражаси паст бўлганда, электрон хужжатларнинг аслини талаб этиш ёки божхона кўриги ўтказиш ёхуд божхона экспертизасини тайинлаш;

хавф даражаси ўрта кўрсаткичга эга бўлганда, божхона экспертизасини тайинлаш ва божхона кўригини ўтказиш.

Ушбу банднинг “а” ва “б” кичик бандларида кўрсатилган муддатлари ўтказиб юборилганда, божхона хизмати органлари ходими муддатларнинг ўтиб кетганлигининг асослантирилган сабаблари декларацияловчи шахсга тасдиқланган электрон хабарнома орқали маълум қилинади.

16. Божхона хизмати органлари ходими қабул қилинган ТЭДнинг расмийлаштирувини ушбу Низомнинг 15-бандидаги “а”, “б” ва “в” кичик бандларда белгиланган муддатларда амалга оширишдан олдин қуидагиларни бажаради:

ТЭДда кўрсатилган товарлар тегишли божхона омборига жойлаштирилганлиги ёки жойлаштириш эҳтимоли мавжудлигини ўрганиб чиқади. Бунда божхона ахборот тизими орқали электрон шаклда божхона омбори мудирига сўровнома юборади.

Божхона (эркин) омбори мудири сўровномани қабул қилгандан сўнг ўттиз дақиқа ичиди тақдим этилган ҳужжатлар асосида товарлар божхона омборига жойлаштирилганлиги ёки жойлаштириш эҳтимоли мавжудлигига

аниқлик киритиб, божхона ахборот тизими орқали ТЭД тақдим этилган божхона постига электрон шаклда жавоб юборади.

Товарлар божхона (эркин) омборига жойлаштирилмаганлиги ёки жойлаштириш эҳтимоли мавжуд эмаслиги тасдиқланган тақдирда, божхона хизмати органлари ходими томонидан ТЭДни тақдим этган декларацияловчи шахснинг ТИФ иштирокчиси кабинетига божхона ахборот тизими орқали декларация қайталиши тўғрисида электрон шаклдаги хабарнома юборади. Божхона (эркин) омбори мудири томонидан товарлар жойлаштирилганлиги ёки жойлаштириш эҳтимоли мавжудлиги божхона ахборот тизимида олдиндан тасдиқлаш ҳолатлари ҳамда товарларни дастлабки, даврий декларациялаш ҳолатлари бундан мустасно.

Товарлар божхона органи рухсати асосида божхона омбори мақомига эга бўлмаган омборга жойлаштирилганда ёки товарлар транспорт воситасидан туширилмаган ҳолда эркин муомалага чиқарилиши ҳолатларида божхона ахборот тизимида бу ҳақида белги божхона хизмати органлари ходими томонидан амалга оширилади.

17. ТЭДнинг божхона расмийлаштируви якунланганлиги расмийлаштирувни ўтказган божхона хизмати органлари ходими томонидан ўзининг ЭРИ билан белги қўйиш орқали тасдиқланади ва бу ҳақда автоматлаштирилган тарзда декларацияловчи шахснинг ТИФ иштирокчисининг кабинетига тасдиқланган электрон хабарнома юборилади.

3-боб. Автоматлаштирилган тарзда ТЭДни расмийлаштириш

18. ТЭД дастлабки формат-мантиқий назоратдан мувафақиятли ўтгандан сўнг, куйидаги шартларга мос келганда, Ягона автоматлаштирилган ахборот тизимида махсус алгоритмлар асосида автоматлаштирилган тарзда божхона хизмати органлари ходими иштирокисиз расмийлаштирилади:

хавфни бошқариш тизими орқали хавф даражаси паст деб баҳоланганида;

ТЭДда кўрсатилган маълумотларда номувофиқликлар аниқланмаганида;

электрон хужжатларнинг аслини талаб этиш ёки товарларни чиқарив юборишдан олдин божхона назоратидан ўтказиш зарурияти бўлмаганида;

божхона ахборот тизимида белгиланган тегишли хужжатларни текшириш шартлари бажарилганда;

ТЭДда Ўзбекистон Республикаси ҳудудига олиб кирилиши (чиқилиши) чекланган ва тақиқланган товарлар мавжуд бўлмаганда;

ТЭДда кўрсатилган маълумотларнинг ваколатли идоралар томонидан берилган рухсатнома хужжатларидаги маълумотлар билан ўртасида ўзаро номувофиқликлар аниқланмаганда;

товарларни инсон аралашувисиз божхона расмийлаштирувидан ўтказиш бўйича божхона ахборот тизимида белгиланган шартларни текшириш натижалари бажарилганда;

Мазкур шартларга мос келмаган электрон шаклида декларациялаш жараёни ушбу Низомнинг 15-бандига мувофиқ амалга оширилади ва бу ҳақда декларантга тасдиқланган электрон хабарнома юборилади.

19. ТЭД божхона ахборот тизими орқали автоматлаштирилган тартибда расмийлаштирувдан ўтказилгандан сўнг, бу ҳақида декларацияловчи шахснинг ТИФ иштирокчиси кабинетига тасдиқланган электрон хабарнома юборилади.

20. ТЭДларни божхона ахборот тизимида автоматик ҳолда рўйхатга олиш, божхона хизмати органлари ходимларига автоматлаштирилган тарзда тақсимлаш ва божхона ходими иштирокисиз расмийлаштириш тартиблари ва шартлари Давлат божхона қўмитаси томонидан белгиланади.

4-боб. Қоғозда ёзма шаклда декларациялаш

21. Товарларни қоғозда ёзма шаклда декларациялаш декларацияловчи шахс томонидан А4 форматдаги варакларда Давлат божхона қўмитаси томонидан белгиланган шаклдаги божхона юк декларациясини тўлдирган ҳолда тегишли ҳужжатлар билан бирга божхона хизмати органларига тақдим этиш орқали амалга оширилади.

22. Қоғозда ёзма шаклдаги декларациялаш қўйидаги ҳолларда амалга оширилади:

давлат сирлари тўғрисидаги маълумотлар мавжуд бўлган ташқи савдо контрактлари бўйича олиб ўтилаётган товарларга нисбатан;

божхона ахборот тизимининг дастурларида техник носозликлар вужудга келганда;

халқаро шартномаларда назарда тутилган ҳолларда;

қонунчилик ҳужжатларида назарда тутилган бошқа ҳолларда.

Мазкур банднинг иккинчи хатбошида кўрсатилган ҳолларда божхона юк декларацияси қоғозда ёзма шаклда тақдим этилганда божхона хизмати органларига электрон ташувчида унинг электрон шаклдаги нусхаси тақдим этиш талаб этилмайди.

23. Тақдим этилган қоғозда ёзма шаклдаги божхона юк декларацияси божхона хизмати органлари томонидан унинг электрон шаклдаги нусхаси билан бир вақтда қабул қилиниб, руйхатга олинади ва божхона хизмати органлари ходимлари ўртасида тақсимланган ҳолда қонунчилик ҳужжатларида белгиланган умумий муддатда расмийлаштирилади.

24. Божхона хизмати органлари ходими божхона юк декларациясида кўрсатилиши кўзда тутилмаган ёки ушбу Низомнинг 20-бандига кўрсатилган ҳолатларда божхона юк декларацияси бўйича ундирилган божхона тўловлари

тўғрисидаги маълумотларни божхона хизмати органларининг “Божхона тўловларини ҳисобини юритиш” автоматлаштирилган ахборот тизимида киритади.

25. Расмийлаштирилган қоғозда ёзма шаклдаги божхона юк декларациялари ҳисоби божхона хизмати органлари томонидан юритилади.

5-боб. ТЭДни ҳамда тақдим этиладиган рухсат этувчи ва бошқа хужжатларни тақдим этаётганда ЭРИдан фойдаланиш тартиби

26. ЭРИни тарқатиш ва унинг ҳисобини юритиш Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси хузуридаги Янги технологиялар илмий-ахборот маркази – электрон рақамли имзолар калитларини рўйхатга олиш маркази томонидан ташкил этилади. Бунда ЭРИ калитлари махсус ҳимояланган қурилмаларда сақланиши талаб этилади.

27. Электрон хужжатларни тақдим этганда, қуйидагилар электрон хужжатлар алмашинуви иштирокчилари ҳисобланади:

а) рухсат этувчи ва бошқа хужжатларни Ягона автоматлаштирилган ахборот тизимида киритувчи ва узатувчи ваколатли органлар ходимлари;

б) автоматлаштирилган ахборот тизимида ТЭД ва электрон шаклда тақдим этиладиган хужжатларни тақдим этувчи декларацияловчи шахслар;

в) ТЭД ва электрон шаклда тақдим этиладиган хужжатларни расмийлаштирувчи божхона хизмати органлари ходимлари.

28. ТЭДни имзолаш ваколатига эга бўлган жисмоний шахс (электрон рақамли имзо калитининг эгаси) товарларни электрон шаклида декларациялашда кўрсатилган маълумотларни ўз электрон рақамли имзоси билан тасдиқловчи шахсдир.

29. Давлат божхона қўмитаси дастурий-аппарат воситалари деларацияловчи шахсларнинг ЭРИси ҳақиқийлиги ва уларнинг рўйхатда мавжудлигини текшириш жараёнини, шунингдек, электрон шаклдаги автоматлаштирилган ахборот тизими ва Ягона автоматлаштирилган ахборот тизимида келиб тушиш сана ва вақтини кўрсатувчи рухсат берувчи ва бошқа хужжатларни қабул қилишни таъминлайди.

6-боб. Электрон шаклида декларациялашда божхона ахборот тизими фойдаланувчиларининг хуқуқ ва мажбуриятлари

30. Товарларни электрон шаклида декларациялашда декларант ёки декларацияловчи шахс қўйидаги хуқуқларга эга:

ТЭДни тақдим этишида, ушбу Низомнинг 15-банди “а” ва “б” кичик бандларида назарда тутилган муддатларда расмийлаштирувни амалга оширилишидан олдин ёхуд расмийлаштирув жараёнида товарларни транспорт воситаларидан божхона хизмати органлари томонидан белгиланган жойларга тушириш учун рухсат бериш тўғрисида божхона хизмати органларига сўровнома юбориш;

товарларни транспорт воситаларидан божхона хизмати органлари томонидан белгиланган жойларга вақтингча сақлаш учун тушириш жараёнида ёки туширилгандан сўнг товарлар микдори, номланиши, тавсифи ёки бошқа ўзига хос хусусиятларида тафовут аниқланган тақдирда ТЭДга ўзгартириш ва (ёки) қўшимча киритиш ҳақида мурожаат қилиш;

ўзларининг ТИФ иштирокчиси кабинетида “Божхона расмийлаштируви бўйича қўрсатилган хизмат сифатини баҳолаш” модули орқали электрон шаклида декларациялаш жараёнини баҳолаш;

автоматлаштирилган ахборот тизими ва Давлат божхона қўмитаси томонидан қўрсатиладиган интерактив хизматлар орқали улар томонидан тақдим этилган ТЭДларнинг ва электрон ҳужжатларнинг декларация расмийлаштирилган санадан бошлаб ўн беш кун мудатда юклаб олиш ҳамда қоғозда ёзма шаклини чоп этиш;

божхона расмийлаштируви жараёнида ва ундан сўнг божхона хизмати органлари томонидан божхона юк декларацияси ларда қоидабузарликлар аниқлангунга қадар божхона тўловларининг ҳисоблашга ёки таъкиқ, чекловлар қўлланилишига таъсир этмайдиган қоидабузарликларни ихтиёрий равишда божхона органи рухсати билан тузатиш ҳуқуқига эга, бундан қонунчиликда декларант ёки декларацияловчи шахснинг мурожаатига асосан божхона юк декларациясини ўзгартириш, унга қўшимча киритиш, уни қайта расмийлаштириш, қайтариб олиш ва бекор қилиш тақиқланган ҳолатлар мустасно.

Ушбу ҳолатларда декларант ва декларацияловчи шахсга нисбатан маъмурий ҳуқуқбузарликка оид процессуал ҳужжатлар расмийлаштирилмайди.

Товарларни электрон шаклида декларациялашда декларант ёки декларацияловчи шахслар:

қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ, божхона расмийлаштируви вақтида тақдим этилган ТЭДлардаги маълумотларнинг тўлиқлиги ва тўғрилигини таъминлаши;

товарларни декларациялаш давомида божхона хизмати органларига ҳужжатларни тақдим этиш ҳамда тегишли сўровномаларни юбориш билан боғлиқ ҳаракатларни ТИФ иштирокчиси кабинети орқали амалга ошириши;

ТЭДни тўлдиришда асос бўлган қоғозда ёзма шаклидаги ҳужжатларнинг сақланиши бўйича жавобгарлик қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ декларант зиммасига юкланади.

Декларант ТЭДни тўлдиришда асос бўлган қоғозда ёзма шаклидаги ҳужжатларнинг хавфсиз сақланиши шароитларини таъминлаши ва уларга ўзгартириш киритишдан ҳимоялаши шарт.

Декларант томонидан божхона хизмати органларига ТЭД ўз номидан тақдим этилганда, у қонунчилик ҳужжатларида белгиланган божхона

расмийлаштируви бўйича мутахассиснинг хуқуқ ва мажбуриятларига эга бўлади.

Юкларнинг божхона расмийлаштируvida электрон шаклида декларациялаш жараёнидан фойдаланаётган декларантлар қонунчилик хужжатларига мувофиқ декларацияловчи шахслар рўйхатига киритилаётган маълумотлар ва электрон хужжатларни архивлаштириш интерактив хизмати орқали тақдим этилган хужжатлардаги маълумотларнинг ишончлилиги ҳамда тўғрилигини таъминлайдилар.

31. Товарларни электрон шаклида декларациялашда божхона хизмати органлари ходимлари қўйидаги хуқуқларга эга:

тақдим этилган ТЭДда номувофиқликлар аниқланганида, божхона хизмати органлари, хукуқни муҳофаза қилувчи органлар, хорижий давлатлар ёки халқаро ташкилотлардан олинган маълумотлар ҳамда тезкор-қидирув натижалари асосида белгиланган хавфни минималлаштириш чораларини ўзгартириш ва қўшимча тадбирларни амалга ошириш;

декларацияловчи шахслар томонидан баҳолаш жараёнида берилган таклифларни мониторинг қилиш;

аниқланган хатолик ёки номувофиқликлар (тафовутлар) ҳолатлари сабабларини ўрганиш мақсадида тақдим этилаётган электрон хужжатларнинг аслини талаб қилиш. Ўрганиш давомида божхона қонунчилик хужжатлари бузилганлиги тасдиқланмаса ёки аниқланган хатоликлар декларацияловчи шахс томонидан бартараф этилса, тақдим этилган электрон хужжатларнинг асли тўлиқ қайтарилади;

агар ўрганиш давомида қонунчиликда назарда тутилган жиноят аломатлари мавжудлиги аниқланса, терговга қадар текширув ҳаракатларини олиб бориш;

Давлат божхона қўмитасининг расмий веб-сайти орқали декларант ва декларацияловчи шахсларга божхона юк декларациясининг расмийлаштирув ҳолати, сарф этилган вақт ҳақида маълумотларни интерактив хизматлари орқали кузатиш ва баҳолаш имкониятини яратиш.

Товарларни электрон шаклида декларациялашда божхона хизмати органлари ходимлари:

ТЭДни декларациялаш ва расмийлаштирув давомида “Хавфни бошқариш” автоматлаштирилган тизими буюрган божхона операцияларини бажариши;

хавфни минималлаштириш чораларини ўзгартириш натижасида божхона кўригини ўтказиш зарурияти мавжуд бўлганда, декларацияловчи шахсга товарларга нисбатан божхона кўриги тайинланганлиги, уни ўтказиш жойи ва вақти тўғрисида тасдиқланган электрон хабарнома юбориши;

декларацияловчи шахс томонидан тақдим этилган товарларни тушириш тўғрисидаги сўровномани кўриб чиқиш ва рухсат берувчи ёхуд рад этувчи хабарнома юбориши;

декларацияловчи шахс томонидан тақдим этилган товарларни транспорт воситаларидан божхона хизмати органлари белгилаган жойларга вактингча сақлаш учун тушириш жараёнида ёки туширилгандан сўнг товарлар миқдори, номланиши, тавсифи ёки бошқа ўзига хос хусусиятларида тафовут аниқланган тақдирда ТЭДга ўзгартириш ва (ёки) қўшимча киритиш ҳақида мурожаатини кўриб чиқиши.

Божхона органи ходими ТЭДга ўзгартириш ва (ёки) қўшимча киритишга куйидаги ҳолларда рухсат беради:

декларант ёки декларацияловчи шахсдан ТЭДда маълум қилинган товарларга нисбатан ҳужжатлар ва (ёки) маълумотлар талаб қилинмаган бўлса;

ТЭДда маълум қилинган товарларни божхона кўригидан ўтказиш белгиланмаган бўлса;

ТЭДдаги товарларни божхона экспертизасидан ўтказиш тайинланмаган бўлса;

декларацияловчи шахснинг мурожаати асосли деб топилганда.

Мурожаат куйидаги ҳолатларда асосли деб ҳисобланади:

товарлар ва транспорт воситаси доимий равишда божхона назорати остида сақланганда;

товарлар миқдоридаги тафовут божхона омбори вакили томонидан тузилган далолатнома асосида тасдиқланганда;

товарларни ортиш (тушириш) жараёнлари божхона омборида ўрнатилган видеокузатув камераларида аниқ тасвирланганда;

ваколатли идора экспертиза хулосаси олинган ҳолларда (тушириш ёки ортиш жараёнига эксперт жалб этилган тақдирда).

Мурожаатни бир иш куни ичидан ўрганиб чиқиб, ушбу муддат ичидан товарларни декларант, декларацияловчи шахс, божхона омбори вакили (агар товарлар божхона омборига жойлаштирилган ҳолларда) иштироқида божхона кўригидан ўтказади ва мурожаат асосли деб топилган тақдирда ТЭДга ўзгартириш киритишга рухсат беради;

божхона юк декларациясида божхона тўловларини кам ҳисобланишига, шунингдек, тақиқ ёки чекловлар қўлланилмаслигига ёхуд божхона статистикаси, божхона мақсадлари учун зарур бўлган бошқа маълумотларни нотўғри шаклланишига сабаб бўлмаган маълумотлардаги сўзларда (рақамлар ва ҳарфли кодлар мустасно) имло хатоликлар аниқланганда, декларацияловчи шахсга бир иш куни давомида ушбу хатоликлар билан боғлик қоидабузарликларни ихтиёрий равишда тузатишга рухсат бериш, бундан қонунчиликда божхона юк декларациясини ўзгартириш, унга қўшимча киритиш, уни қайта расмийлаштириш, қайтариб олиш ва бекор қилиш тақиқланган ҳолатлар мустасно.

Қоидабузарликларни ихтиёрий равишда тузатишга рухсат берилганини декларацияловчи шахсга ТИФ иштирокчиси кабинети орқали электрон хабарнома билан маълум қилинади ва бир иш куни муддати хабарнома жўнатилган вактдан бошлаб ҳисобланади.

32. Божхона хизмати органлари, декларантлар ва божхона брокерлари, шу жумладан, декларацияловчи шахслар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда ва муддатларда товарларни электрон шаклида декларациялашлар ва электрон шаклда тақдим этиладиган ҳужжатларнинг сақланишини таъминлайди.

33. Божхона брокерлари қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ декларацияловчи шахслар рўйхатига киритилаётган маълумотлар тўғрилигига жавобгар ҳисобланади.

7-боб. Якунловчи қоидалар

34. Божхона хизмати органлари ходимлари ТЭДларнинг ушбу Низомнинг 15-бандида кўрсатилган муддатларда расмийлаштирилиши учун шахсан жавоб берадилар, бундан божхона хизмати органларининг автоматлаштирилган тарзда расмийлаштирилган ёки мазкур Низомнинг 15-бандининг йигирма олтинчи хатбоиси асосида сабаблари декларацияловчи шахсга маълум қилинган товарларни электрон шаклида декларациялашлар мустасно.

35. Ягона автоматлаштирилган ахборот тизими дастурига уланган божхона ва ваколатли органлар ўз ваколатлари доирасида ташқи савдо операцияларни амалга оширувчи хўжалик субъектлари ва давлатга зарар етказувчи тизимдаги мавжуд маълумотларга ноқонуний кириш, уларни ўзгартириш ёки бошқа ҳаракатлардан ҳимоялаш бўйича зарур бўлган ташкилий ва техник чораларни кўриши шарт.

Ягона автоматлаштирилган ахборот тизими дастуридаги маълумотларга кириш ҳукуки бўлган божхона ва ваколатли органлар ходимлари мазкур маълумотларни ошкор этиш, ўз мақсадлари ёки учинчи шахслар манфаатларида фойдаланиш ҳамда учинчи шахсларга маълумотларнинг белгиланган ҳимоя қоидаларини бузган ҳолда, уларни олиш имкониятини яратиш ҳукуқига эга эмас.

36. Божхона юк декларацияси ҳамда божхона назоратини ўтказиш учун зарур бўлган бошқа ҳужжатлар божхона ораганларида товарлар божхона назорати остида турган товар мақомини йўқотган йилдан кейинги йилдан эътиборан уч йил давомида сақланади.

37. Давлат божхона қўмитаси декларацияловчи шахсларга товарларни электрон шаклида декларациялаш ва Давлат божхона қўмитаси томонидан кўрсатиладиган интерактив хизматлар орқали улар томонидан тақдим этилган товарларни электрон шаклида декларациялашларнинг ва электрон

хужжатларнинг декларация расмийлаштирилган санадан бошлаб ўн беш кунлик мудатга қадар юклаб олиш, қоғозда ёзма шаклини чоп этиш ҳуқуки ва имкониятини таъминлайди.

Давлат божхона қўмитаси пуллик хизмат асосида декларантларга ўзларига тегишли товарларни электрон шаклида декларациялашларнинг божхона юк декларацияси расмийлаштирилган санадан бошлаб уч йил ичидаги ўз серверида сақлаб бериш, уларни қоғозда ёзма шаклини чоп этиш ва товарларни электрон шаклида декларациялашга оид бошқа маълумотларни олиш имкониятини таъминлайди.

Пуллик хизматдан тушган йифимлар Давлат божхона қўмитасининг моддий ёрдам, ижтимоий ҳимоя қилиш, божхона хизмати органларини ривожлантириш ва кўзда тутилмаган харажатлар маҳсус жамғармасига йўналтирилади ва белгиланган тартибда тақсимланади.

Мазкур пуллик хизматларнинг турлари, шакллари, мақомлари ва хизматга пул тўлашнинг тарифлари Давлат божхона қўмитаси томонидан белгиланади ва ўзининг расмий веб-сайтига жойлаштиради.

38. Электрон шаклида декларациялашда божхона хизмати органлари томонидан бошқа шахслар учун товарларни электрон шаклида декларациялаш ва унга тегишли хужжатларнинг қоғозда ёзма шакли чоп этилмайди ва имзо ҳамда муҳр билан тасдиқланмайди. Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномаларида кўзда тутилган ҳолатлар бундан мустасно.

ТЭД ва тегишли хужжатларнинг қоғозда ёзма шаклидаги нусхаларини божхона хизмати органлари томонидан тасдиқлаш тартиби Давлат божхона қўмитаси томонидан белгиланади.

39. Рухсат этувчи ва бошқа хужжатларнинг электрон шаклини шакллантиришда ваколатли органлар ходимлари тегишли маълумотларнинг ўз вақтида киритилиши ҳамда уларнинг тўғрилиги учун шахсан масъулдирлар.

40. ТЭДлардаги аниқ келишувлар ва уларнинг ташқи иқтисодий фаолият қатнашчилариiga боғлиқлиги тўғрисидаги маълумотлар конфиденциал хисобланади.

41. Аниқ ташқи иқтисодий фаолият иштирокчиларининг амалга оширган операциялари тўғрисидаги маълумотларни тақдим этиш тақиқланади, қонунчилик хужжатларида назарда тутилган ҳолатлар бундан мустасно.

42. Манфаатдор вазирлик ва идоралар томонидан божхона юк декларациясини тақдим этиш сўралганда, божхона юк декларацияси асосида шаклланган маълумот қоғозда ёзма шаклда ёки электрон кўринишда ёхуд ўзаро келишувга асосан ахборот алмашинуви тизимлари орқали тақдим этилади, ушбу Низомнинг 41-бандида тақиқланган ҳолатлар бундан мустасно.

43. Ушбу Низомнинг бузилишида айбдор бўлган шахслар қонунчилик хужжатларида белгиланган тартибда жавоб берадилар.

Товарларни декларациялаш
тартиби тұғрисидаги низомга
1-илова

**Товарларни декларациялаш тартибини амалга ошириш
СХЕМАСИ**

Боскічлар	Иштирокчилар	Тадбирлар	Бажарылудағы мүддатлар
1-боскіч	Ваколатли органлар	<p>1. Рұхсат этувчи ва бошқа хужжатларни идолараро ҳамкорлық даражасыда божхона ахборот тизимиға киритилишини таъминлайды ёки юборади.</p> <p>2. Мурожаат қылувчиларға рұхсат этувчи ва бошқа хужжатларни тақдим этади.</p>	<p>Мурожаат қылувчиларға хужжатларни беріліпдан аввал ёки уларни беріш билан бир вакытта.</p> <p>Конунчилікде белгілілік мүддаттарда.</p>
2-боскіч	Декларацияловчи шахс	Товарларнинг электрон декларациясы ҳамда тақдим этиладиган хужжатларни тайёрлайды, электрон ракамлы имзоси билан тасдиқлайды ва автоматлаштырған ахборот тизими орқали божхона органларига юборади.	Тайёр бўлишига кўра
3-боскіч	Ягона автоматлаштырилган ахборот тизими	<p>1. Товарларнинг электрон декларациясы божхона ахборот тизимининг дастлабки формат-мантиқий назоратидан ўтказилади ва текширувларнинг ижобий натижасыда, унга автоматлаштырған тарзда тартиб раками берилиб, рўйхатдан ўтказилади.</p> <p>2. Формат-мантиқий назоратидан ижобий ўтмаган товарларнинг электрон декларацияси, хабарномада сабаблари кўрсатилган холда декларацияловчи шахсга қайтариб юборилади.</p> <p>3. Рўйхатдан ўтган товарларнинг электрон декларацияси божхона ахборот тизими орқали божхона расмийлаштирувани амалга оширувчи божхона органларининг ходимлари ўртасида автоматлаштырған тарзда тақсимланади ёки божхона органлари ходими иштирокисиз, маҳсус алгоритмлар асосида автоматлаштырған тарзда расмийлаштырилиши мумкин.</p>	Реал вакт режимида
4-боскіч	Божхона органлари ходими	<p>1. Товарларнинг электрон декларациясини келиб тушган вактидан бошлаб 3 соат ичіда қабул қиласы. Ушбу мүддатда қабул қилинмаган товарларнинг электрон декларацияси ахборот тизими томонидан автоматик тарзда қабул қилинади.</p> <p>2. Божхона органлари ходими товарларни электрон декларациясини қабул қилған вакттан бошлаб унинг расмийлаштирувани амалга оширади.</p> <p>3. Товарларнинг электрон декларациясининг божхона расмийлаштируви якунланғанлиги расмийлаштирувни ўтказған божхона органлари ходими томонидан ўзининг электрон ракамлы имзоси билан белгі куйиш орқали тасдиқланади ва бу ҳақда божхона ахборот тизими томонидан автоматлаштырған тарзда декларацияловчи шахснинг ТИФ иштирокчиси кабинетига хабарнома юборилади.</p>	<p>Товарларнинг электрон декларацияси божхона органларига келиб тушганды.</p> <p>Низомнинг 15-бандидаги “а”, “б” ва “в”-кичик бандларда белгиланған мүддатларда. (хавф даражасы паст ва хавф даражасы ўрта кўрсаткичларда божхона органларининг иш вактидан ташқари пайтда декларация тақдим этилган ҳолатлар бундан мустасно).</p> <p>Божхона расмийлаштируви якунланғанида.</p>

“

2. Вазирлар Маҳкамасининг “Божхона омбори, эркин омбор ва бож олиномайдиган савдо дўкони фаолиятини лицензиялаш юзасидан давлат хизматларини кўрсатишнинг маъмурий регламентларини тасдиқлаш тўғрисида” 2020 йил 9 апрелдаги 210-сон қарорида:

а) 1-иловада:

2-банднинг тўққизинчи хатбошидаги “худуд” сўзи “божхона назорати зонаси” сўzlари билан алмаштирилсин;

3-банда:

иккинчи ва учинчи хатбошилар қуидаги мазмундаги иккинчи, учинчи ва тўртинчи хатбошилар билан алмаштирилсин:

“Ўзбекистон Республикасига олиб келиш ва Ўзбекистон Республикасидан олиб чиқиши тақиқланган товарларни (божхона органлари томонидан олиб кўйилган ва божхона органлари томонидан таъсис этилган божхона омборига жойлаштирилган товарлар бундан мустасно);

Ўзбекистон Республикаси худудида айланиши ва сотилиши тақиқланган товарларни;

ваколатли давлат органлари томонидан олиб кўйилган ва давлат даромадига ўтказиладиган мол-мулкни сақлашга рухсат берилмайди”;

16-банда:

иккинчи хатбошига “божхона омбори худудига” сўzlаридан кейин “божхона назорати зонасига” сўzlари қўшилсин;

тўртинчи хатбоши қуидаги таҳрирда баён этилсин:

“Агар бинонинг ёки иншоотнинг ёхуд очиқ майдоннинг бир қисми божхона омбори ҳисобланса, унга бориш йўллари ва туташиб кетадиган бутун худуд божхона назорати остидаги товарларга бегона шахсларнинг яқинлашишини истисно этадиган қилиб жиҳозланиши керак.”;

17-банда:

биринчи хатбошига “бинолари” сўзидан кейин “ва (ёки) очиқ майдончалари” сўzlари қўшилсин;

учинчи хатбоши чиқариб ташлансин;

тўртинчи ва бешинчи хатбошилар тегишинча учинчи ва тўртинчи хатбошилар деб ҳисоблансин;

18-банда:

иккинчи хатбоши қуидаги таҳriрda баён этилсин:

“божхона омбори сифатида фойдаланиш учун мўлжалланган бинолар ҳажмини ва (ёки) очиқ худуднинг ҳамда божхона назорати зонасининг умумий майдонини”;

бешинчи хатбошига “майдони” сўзидан кейин “ҳамда божхона назорати зонаси” сўзлари қўшилсин;

20-бандда:

иккинчи хатбошига “яхлит тўсиқлар” сўзларидан кейин “(узлуксиз темир панжара ёки девор)” сўзлари қўшилсин;

тўртинчи хатбоши қуидаги таҳрирда баён этилсин:

“оғир юкли транспортнинг манёвр (тўсиқقا чап бериш учун ўз йўналишини ўзгартириб бажариладиган ҳаракатлари – қайта тизилиш, бурилиш, қайрилиб олиш, ортга ҳаракат, айланиб ўтиш) қилиш имкониятини таъминлаши;”;

олтинчи хатбоши қуидаги таҳрирда баён этилсин:

“барча кириш (чиқиш) ва (ёки) чиқиш (кириш) жойларида ўзбек, рус ва инглиз тилларида “божхона назорати зонаси” белгиси қўйилган, олинган тасвиirlарни уч ой давомида кўрсатиш ҳамда божхона органларига онлайн узатиш имконига эга бўлган, куну-тун ишлайдиган автотранспорт воситасининг давлат рақами белгисини ва темир йўл транспорти воситасининг рақамини аниқлаш тизими билан жиҳозланган назорат-ўтказиш пунктлари бўлиши”;

куидаги мазмундаги еттинчи хатбоши қўшилсин:

“товарларни божхона омборига жойлаштириш ва омбордан олиб чиқиш фақат божхона назорати зонаси орқали амалга ошириладиган тарзда жиҳозланиши лозим.”;

22-банднинг биринчи хатбошига “биттадан кам бўлмаган” сўзларидан кейин “усти” сўзи қўшилсин;

24-бандда:

“корхоналар худудидаги ва” сўзларидан кейин “ёки” сўзи қўшилсин;

куидаги мазмундаги иккинчи хатбоши қўшилсин:

“Махсус (режимли) обеъектларда жойлашган ёпиқ турдаги божхона омборларига лицензия талаблари ва шартларини қўллашда алоҳида тенг кучга эга ёки юқори турувчи норматив-ҳукуқий хужжат талаблари эътиборга олинади”;

26-бандда:

тўртинчи хатбошидаги “факс” сўзи чиқариб ташлансин;

куидаги мазмундаги олтинчи хатбоши қўшилсин:

“божхона омборига ўрнатилган видеокузатув тизимига уланган”;

30-банда:

бешинчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён этилсін:

“лицензия талаблари ва шартлари асосида жиҳозланған видеокузатув тизимлари ёрдамида олинган вақт бўйича узлуксиз видеоёзувларнинг уч ой давомида сақланишини таъминлаш, шунингдек уларга ўзгартириш киритиш, устига ёзиш, ўчириш, нусха олиш, кўчириб олиш каби ҳаракатларни бажаришнинг ва бошқа мақсадларда фойдаланишнинг олдини олиш;”;

куйидаги мазмундаги олтинчи-саккизинчи хатбошлари билан тўлдирилсін:

“видеокузатув тизимини божхона назорати остида товарларни ташиётган транспорт воситасининг божхона омбори ҳудудига кириб келишидан товарлар билан амалга ошириладиган ҳар бир юк ва бошқа операцияларни ҳамда уларнинг божхона омборларига жойлаштирилиши ва чиқариб юборилиши бўйича кетма-кетликда олинган видеоёзувларни таъминлайдиган қилиб ўрнатиш;

видеокузатувни тўлиқ амалга ошириш имконини берадиган ёритиш тизими билан таъминлаш;

видеоёзувларнинг узлуксизлигини ва ахборот тизимининг мунтазам ишлашини таъминлаш учун муқобил электр манбаси (қурилмалари)га эга бўлиши;”;

олтинчи – йигирма учинчи хатбошлари тегишли равища тўққизинчи – йигирма олтинчи хатбошлари деб ҳисоблансин;

32-банда:

иккинчи хатбошига “ашёвий ҳукуқлар ёки” сўзларидан кейин “муддатларини кўрсатган ҳолда” сўзлари қўшилсін;

учинчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён этилсін:

“автомобиль ва темир йўллар кўрсатилган ҳолда, божхона омбори учун мўлжалланган ҳудуд (шунингдек, ёндош) ҳамда бинолар ва (ёки) очик майдончаларнинг сифатли чизмаси (ўлчамлари кўрсатилган божхона назорати зonasи, кўриқланадиган ҳудуд билан бирга) ва кадастр йиғма жилдидаги тарҳи”;

37-банднинг иккинчи хатбоши чиқариб ташлансин;

40-банд ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин;

44-банд куйидаги таҳрирда баён этилсін:

“44. Лицензияловчи органда ташкил этилган эксперт комиссияси хулоса тайёрлаш жараёнида объект (бино, иншоотлар ва (ёки) ҳудуд) бўйича

қуидаги маълумотларни электрон ҳамкорлик йўли билан ёхуд электрон сўров орқали олади ва унинг натижаларини хulosага қўшади:

Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитасидан – ижара шартномаси тўғрисида;

Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси ҳузуридаги Кадастр агентлигидан – кўчмас мулкка бўлган ҳукуқ тўғрисида.

Белгиланган муддатларда бошқа ваколатли органлар томонидан жавоб берилмаганда, қўшимча ҳужжатлар олинган ёки улар билан келишилган ҳисобланади, бунда мазкур ваколатли органлар вужудга келиши мумкин бўлган барча оқибатлар учун жавобгар бўлади.

Ваколатли давлат органлари обьект (бино, иншоотлар ва (ёки) ҳудуднинг) санитария ва ёнғин қоидалари бўйича тадбирлар талабларига мувофиқлигини таъминлаш мақсадида тадбиркорлик субъектларига малакали кадрларни излаш, ҳужжатлар ва дастурларни қайта ишлаш учун мутахассисларни жалб қилиш ҳамда лицензиялар ва рухсат этиш хусусиятига эга бўлган бошқа ҳужжатларни олиш учун зарур шарт-шароитларни яратишда ёрдам беради, талабгорнинг таклиф этилган ёрдамни рад қилиш ҳоллари бундан мустасно”;

48-банддаги “тҳақида” сўзи “ҳақида” сўзи билан алмаштирилсин;

куйидаги мазмундаги 61¹-банд қўшилсин:

“61¹. Божхона омборларида божхона назорати остидаги товарлар ва транспорт воситаларининг божхона назоратини амалга ошириш жараёнида лицензия талаблари ва шартлари бўйича номувофиқликлар кузатилганда, божхона органи божхона назорати остидаги товарлар ва транспорт воситаларига нисбатан божхона назоратининг қонун ҳужжатларига мувофиқ амалга оширилишини таъминлаш чорасини кўрган ҳолда, лицензия талаблари ва шартлари бузилганлиги ҳолати бўйича шу куннинг ўзида лицензияловчи органни хабардор қиласди”;

73-банда:

ўнинчи, ўн биринчи ва ўн иккинчи хатбошилар чиқариб ташлансин;

ўн учинчи хатбоши ўнинчи хатбоши деб ҳисоблансин;

85-бандга қуидаги мазмундаги тўртинчи-тўққизинчи хатбошлари қўшилсин:

“Лицензияловчи орган божхона тўловлари тўланишини таъминловчи ҳужжат киритилган сўровномани олган кундан эътиборан ўн кун муддатда ушбу ҳужжатни божхона тўловлари тўланишини таъминлаш воситаси сифатида қабул қиласди ёки рад этади ва бу ҳақида хабарнома юборади.

Куйидаги ҳолларда божхона тўловлари тўланишини таъминловчи хужжатнинг божхона тўловлари тўланишини таъминлаш воситаси сифатида қабул қилиниши рад этилади:

божхона тўловлари тўланишини таъминловчи хужжатда нотўғри маълумотлар кўрсатилганда;

божхона тўловлари тўланишини таъминловчи хужжатни расмийлаштиришга асос бўлган шартнома тақдим этилмаганда;

божхона тўловлари тўланишини таъминловчи хужжатда кўрсатилган сумма миқдори Божхона кодексининг 338-моддасида кўрсатилган миқдордан кам бўлганда;

божхона тўловлари тўланишини таъминловчи хужжат шартлари Божхона кодексининг 344 ва 345-моддаларида белгиланган, тўланиши лозим бўлган божхона тўловларининг суммаси ва фоизлар қонун хужжатларига мувофиқ божхона органи томонидан сўзсиз тартибда ундириб олиниши талабларига зид бўлганда”;

б) 2-иловада:

2-банднинг еттинчи хатбошидаги “худуд” сўзи “божхона назорати зonasи” сўzlари билан алмаштирилсин;

6-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“6. Эркин омборларда товарлар билан чакана савдо операцияларини амалга оширишга йўл қўйилмайди”;

7-банднинг иккинчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“Эркин омборда сақлашни назарда тутмайдиган ўзгача божхона режими остида сақлашга ариза берилган товарлар эркин омбордан танланган божхона режимига мувофиқ бундай товарлар чиқарилиши пайтидан бошлаб, уч иш кунидан кечикмай олиб чиқилиши керак”;

8-банднинг биринчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“8. Лицензия лицензияловчи орган томонидан амал қилиш муддати чекланмаган ҳолда, омбор худудига (эркин омбор сифатида фойдаланиш мўлжалланаётган бинолар ва (ёки) очиқ майдончалар, шунингдек, божхона назорати зonasи) эга бўлган лицензия талабгорига лицензия талабори, эркин омбор худуди, бинолар ҳамда божхона назорати зonasи ушбу Регламент талаблари ва шартларига мувофиқ бўлиши шарти билан берилади”;

14-баннда:

иккинчи хатбошига “эркин омбор худудига” сўzlаридан кейин “божхона назорати зonasига” сўzlари қўшилсин;

тўртинчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“Агар бинонинг ёки иншоотнинг ёхуд очик майдоннинг бир қисми эркин омбор ҳисобланса, унга бориш йўллари ва туташиб кетадиган бутун ҳудуд божхона назорати остидаги товарларга бегона шахсларнинг яқинлашишини истисно этадиган тарзда жиҳозланиши керак”;

16-бандда:

биринчи хатбошига “бинолари” сўзидан кейин “ва (ёки) очик майдончалари” сўzlари қўшилсин;

учинчи хатбоши чиқариб ташлансин;

тўртинчи ва бешинчи хатбошилар тегишинча учинчи ва тўртинчи хатбошилар деб ҳисоблансин;

17-бандда:

иккинчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“эркин омбор сифатида фойдаланиш учун мўлжалланган бинолар ҳажмини ва (ёки) очик ҳудуднинг ҳамда божхона назорати зонасининг умумий майдонини”;

бешинчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён этилсин;

“Бунда эркин омбор ҳудуди ва бинолар майдони ҳамда божхона назорати зонаси мазкур Регламентда назарда тутилган талаблар ва шартлар ҳисобга олинган ҳолда ажратилиши керак”;

19-бандда:

иккинчи хатбошига “яхлит тўсиқлар” сўzlаридан кейин “(узлуксиз темир панжара ёки девор)” сўzlари қўшилсин;

тўртинчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“оғир юкли транспортнинг манёвр (тўсиқقا чап бериш учун ўз йўналишини ўзгартириб бажариладиган ҳаракатлари - қайта тизилиш, бурилиш, қайрилиб олиш, ортга ҳаракат, айланиб ўтиш) қилиш имкониятини таъминлаши”;

олтинчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“барча кириш (чиқиш) ва (ёки) чиқиш (кириш) жойларида ўзбек, рус ва инглиз тилларида “божхона назорати зонаси” белгиси қўйилган, олинган тасвирларни уч ой давомида кўрсатиш ҳамда божхона органларига онлайн узатиш имконига эга бўлган, куну-тун ишлайдиган автотранспорт воситасининг давлат рақами белгисини ва темир йўл транспорти воситасининг рақамини аниқлаш тизими билан жиҳозланган назорат-ўтказиш пунктлари бўлиши”;

куйидаги мазмундаги еттинчи хатбоши қўшилсин:

“товарларни эркин омборга жойлаштириш ва ундан олиб чиқиш фақат божхона назорати зонаси орқали амалга ошириладиган тарзда жиҳозланиши лозим”;

21-банднинг биринчи хатбошига “биттадан кам бўлмаган” сўзларидан кейин “усти” сўзи қўшилсин;

24-банда:

тўртингчи хатбошидаги “факс” сўзи чиқариб ташлансин;

куйидаги мазмундаги олтинчи хатбоши қўшилсин:

“эркин омборга ўрнатилган видеокузатув тизимиға уланган”;

28-банда:

бешинчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“лицензия талаблари ва шартлари асосида жиҳозланган видеокузатув тизимлари ёрдамида олинган вақт бўйича узлуксиз видеоёзувларнинг уч ой давомида сақланишини таъминлаш, шунингдек уларга ўзгартириш киритиш, устига ёзиш, ўчириш, нусха олиш, кўчириб олиш каби ҳаракатларни бажаришнинг ва бошқа мақсадларда фойдаланишнинг олдини олиш;”;

куйидаги мазмундаги олтинчи-сақкизинчи хатбошлари билан тўлдирилсин:

“видеокузатув тизимини божхона назорати остида товарларни ташиётган транспорт воситасининг эркин омбор ҳудудига кириб келишидан товарлар билан амалга ошириладиган ҳар бир юк ва бошқа операцияларни ҳамда уларнинг эркин омборларга жойлаштирилиши ва чиқариб юборилиши бўйича кетма-кетликда олинган видеоёзувларни таъминлайдиган қилиб ўрнатиш;

видеокузатувни тўлиқ амалга ошириш имконини берадиган ёритиш тизими билан таъминлаш;

видеоёзувларнинг узлуксизлигини ва ахборот тизимининг мунтазам ишлашини таъминлаш учун муқобил электр манбаси (курилмалари)га эга бўлиши;”;

олтинчи-йигирма иккинчи хатбошлари тегишли равишда тўққизинчи-йигирма бешинчи хатбошлари деб ҳисоблансин;

30-банда:

иккинчи хатбошига “ашёвий хукуқлар ёки” сўзларидан кейин “муддатларини кўрсатган ҳолда” сўzlари қўшилсин;

учинчи хатбоши қўйидаги таҳрирда баён этилсин:

“автомобиль ва темир йўллар кўрсатилган ҳолда, эркин омбор учун мўлжалланган худуд (шунингдек, ёндош) ҳамда бинолар ва (ёки) очик майдончаларнинг сифатли чизмаси (ўлчамлари кўрсатилган божхона назорати зонаси, қўриқланадиган худуд билан бирга) ва кадастр йифмажилидаги тарҳи”;

35-банднинг иккинчи хатбоши чиқариб ташлансин;

38-банд ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин;

42-банд қўйидаги таҳрирда баён этилсин:

“42. Лицензияловчи органда ташкил этилган эксперт комиссияси хулоса тайёрлаш жараёнида обьект (бино, иншоотлар ва (ёки) худуд) бўйича қўйидаги маълумотларни электрон ҳамкорлик йўли билан ёхуд электрон сўров орқали олади ва унинг натижаларини хулосага қўшади:

Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитасидан – ижара шартномаси тўғрисида;

Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси хузуридаги Кадастр агентлигидан – кўчмас мулкка бўлган хукуқ тўғрисида.

Белгиланган муддатларда бошқа ваколатли органлар томонидан жавоб берилмаганда қўшимча ҳужжатлар олинган ёки улар билан келишилган ҳисобланади, бунда мазкур ваколатли органлар вужудга келиши мумкин бўлган барча оқибатлар учун жавобгар бўлади.

Ваколатли давлат органлари обьектнинг (бино, иншоотлар ва (ёки) худуднинг) санитария ва ёнгин қоидалари бўйича тадбирлар талабларига мувофиқлигини таъминлаш мақсадида тадбиркорлик субъектларига малакали кадрларни излаш, ҳужжатлар ва дастурларни қайта ишлаш учун мутахассисларни жалб қилиш ҳамда лицензиялар ва рухсат этиш хусусиятига эга бўлган бошқа ҳужжатларни олиш учун зарур шарт-шароитларни яратишда ёрдам беради, талабгорнинг таклиф этилган ёрдамни рад қилиш ҳоллари бундан мустасно”;

қўйидаги мазмундаги 59¹-банд қўшилсин:

“59¹. Эркин омборларда божхона назорати остидаги товарлар ва транспорт воситаларининг божхона назоратини амалга ошириш жараёнида лицензия талаблари ва шартлари бўйича номувофиқликлар кузатилганда, божхона органи божхона назорати остидаги товар ва транспорт воситаларига нисбатан божхона назоратининг қонун ҳужжатларига мувофиқ амалга оширилишини таъминлаш чорасини қўрган ҳолда, лицензия талаблари ва шартлари бузилганлиги ҳолати бўйича шу куннинг ўзида лицензияловчи органни хабардор қиласди.”;

71-бандан ўнинчи, ўн биринчи ва ўн иккинчи хатбошилар чиқариб ташлансин;

83-банда қуйидаги мазмундаги тўртинчи-тўққизинчи хатбошлари кўшилсин:

“Лицензияловчи орган божхона тўловлари тўланишини таъминловчи хужжат киритилган сўровномани олган кундан эътиборан ўн кун муддатда ушбу хужжатни божхона тўловлари тўланишини таъминлаш воситаси сифатида қабул қиласи ёки рад этади ва бу ҳақида хабарнома юборади.

Куйидаги ҳолларда божхона тўловлари тўланишини таъминловчи хужжатнинг божхона тўловлари тўланишини таъминлаш воситаси сифатида қабул қилиниши рад этилади:

божхона тўловлари тўланишини таъминловчи хужжатда нотўғри маълумотлар кўрсатилганда;

божхона тўловлари тўланишини таъминловчи хужжатни расмийлаштиришга асос бўлган шартнома тақдим этилмаганда;

божхона тўловлари тўланишини таъминловчи хужжатда кўрсатилган сумма микдори Божхона кодексининг 338-моддасида кўрсатилган микдордан кам бўлганда;

божхона тўловлари тўланишини таъминловчи хужжат шартлари Божхона кодексининг 344 ва 345-моддаларида белгиланган, тўланиши лозим бўлган божхона тўловларининг суммаси ва фоизлар қонун хужжатларига мувофиқ божхона органи томонидан сўзсиз тартибда ундириб олиниши талабларига зид бўлганда”;

3-илованинг “П. Илова қилинадиган хужжатлар” бўлими 2-бандидаги “божхона омбори” сўзлари “эркин омбор” сўзлари билан алмаштирилсин;

в) 3-иловада:

4, 21 ва 34-бандлар ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин;

22-бандда:

тўртинчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“лицензия талаблари ва шартлари асосида жиҳозланган видеокузатув тизимлари ёрдамида олинган вақт бўйича узлуксиз видеоёзувларнинг уч ой давомида сақланишини таъминлаш, шунингдек уларга ўзгартириш киритиш, устига ёзиш, ўчириш, нусха олиш, кўчириб олиш каби ҳаракатларни бажаришнинг ва бошқа мақсадларда фойдаланишнинг олдини олиш;”;

қуйидаги мазмундаги бешинчи хатбоши билан тўлдирилсин:

“видеокузатувни тўлиқ амалга ошириш имконини берадиган ёритиши тизими билан таъминлаш”;

бешинчи – ўн тўққизинчи хатбошлари тегишли равища олтинчи – йигирманчи хатбошлари деб ҳисоблансин;

26-банда:

иккинчига хатбошига “ашёвий ҳуқуқлар ёки” сўзларидан кейин “муддатларини кўрсатган ҳолда” сўзлари қўшилсин;

учинчи хатбошидаги “тарҳи ва чизмаси” сўзлари “чизмаси ва кадастрийфма жилдидаги тарҳи” сўзлари билан алмаштирилсин;

30-банднинг биринчи хатбошидаги “божхона омбори” сўзлари “бож олинмайдиган савдо дўкони” сўзлари билан алмаштирилсин;

31-банднинг иккинчи хатбоши чиқариб ташлансин;

38-банда:

иккинчи ва учинчи хатбошилар чиқариб ташлансин;

тўртинчи ва еттинчи хатбошилар тегишинча иккинчи ва бешинчи хатбошилар деб ҳисоблансин;

иккинчи хатбошидаги “Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитасидан” сўзлари “Давлат солиқ қўмитаси хузуридан Кадастри агентлигидан” сўзлари билан алмаштирилсин;

куйидаги мазмундаги тўртинчи ва бешинчи хатбошилар қўшилсин:

“Белгиланган муддатларда бошқа ваколатли органлар томонидан жавоб берилмаганда, қўшимча хужжатлар олинган ёки улар билан келишилган ҳисобланади, бунда мазкур ваколатли органлар вужудга келиши мумкин бўлган барча оқибатлар учун жавобгар бўлади.

Ваколатли давлат органлари обьектнинг (бино, иншоотлар ва (ёки) худуднинг) санитария ва ёнғин қоидалари бўйича тадбирлар талабларига мувофиқлигини таъминлаш мақсадида тадбиркорлик субъектларига малакали кадрларни излаш, хужжатлар ва дастурларни қайта ишлаш учун мутахассисларни жалб қилиш ҳамда лицензиялар ва рухсат этиш хусусиятига эга бўлган бошқа хужжатларни олиш учун зарур шарт-шароитларни яратишда ёрдам беради, талабгорнинг таклиф этилган ёрдамни рад қилиш ҳоллари бундан мустасно”;

тўртинчи ва бешинчи хатбошилар тегишинча олтинчи ва еттинчи хатбошилар деб ҳисоблансин;

51-банднинг иккинчи хатбошидаги “божхона омбори” сўзлари “бож олинмайдиган савдо дўкони” сўзлари билан алмаштирилсин;

67-бандан ўнинчи, ўн биринчи ва ўн иккинчи хатбошилар чиқариб ташлансин;

79-бандда:

иккинчи хатбошидаги “божхона омбори” сўзлари “бож олинмайдиган савдо дўкони” сўзлари билан алмаштирилсин;

куйидаги мазмундаги учинчи-саккизинчи хатбошлари қўшилсин:

“Лицензияловчи орган божхона тўловлари тўланишини таъминловчи хужжат киритилган сўровномани олган кундан эътиборан ўн кун муддатда ушбу хужжатни божхона тўловлари тўланишини таъминлаш воситаси сифатида қабул қиласи ёки рад этади ва бу ҳақида хабарнома юборади.

Куйидаги ҳолларда божхона тўловлари тўланишини таъминловчи хужжатнинг божхона тўловлари тўланишини таъминлаш воситаси сифатида қабул қилиниши рад этилади:

божхона тўловлари тўланишини таъминловчи хужжатда нотўғри маълумотлар кўрсатилганда;

божхона тўловлари тўланишини таъминловчи хужжатни расмийлаштиришга асос бўлган шартнома тақдим этилмаганда;

божхона тўловлари тўланишини таъминловчи хужжатда кўрсатилган сумма миқдори Божхона кодексининг 338-моддасида кўрсатилган миқдордан кам бўлганда;

божхона тўловлари тўланишини таъминловчи хужжат шартлари Божхона кодексининг 344 ва 345-моддаларида белгиланган, тўланиши лозим бўлган божхона тўловларининг суммаси ва фоизлар қонун хужжатларига мувофиқ божхона органи томонидан сўzsиз тартибда ундириб олиниши талабларига зид бўлганда”;

3. Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 9 ноябрдаги 700-сон қарори билан тасдиқланган Божхона йигимлари ставкаларига:

а) куйидаги мазмундаги 9 ва 10-бандлар қўшилсин:

“ 9.	“Жисмоний шахсларнинг чегара божхона постлари орқали нотижорат мақсадларида олиб кирилаётган, белгиланган меъёрлардан ортиқ бўлган товарларини чегара божхона постлари томонидан вақтинча сақлаганлик учун ҳар 100 кг.гача оғирликка (брутто) тўлиқ ва тўлиқ бўлмаган ҳар бир календарь кун учун:”
	дастлабки беш кунда;
	БХМнинг 5 фоизи
	кейинги ўн кунда;
	БХМнинг 7 фоизи
	қолган кунларда;
	БХМнинг 10 фоизи
	тез бузиладиган товарларни вақтинча
	БХМнинг 15 фоизи
	сақлаганлик учун;
	„

****) изоҳга “бож олинмайдиган савдо дўкони” сўзларидан кейин “шунингдек, уларга бевосита туташ бўлган доимий божхона назорати зоналари” сўзлари қўшилсин.

